

Orienteeruja

nr. 8/77

detsember 2003

Aasta tegija: Kolla Järveoja

O-aasta 2003: Tähtsündmused - PV SKK: Orienteerumine piirivalves
Ratta-O MK: Margus Hallik seitsmes - Orienteerumissügis Saksamaal
Võsast väljas: Tõnu Lauter

6...7

Aasta tegija: Kolla Järveoja

Seni puudutamata teemad
Junioride MMI kohta

FOTO: HARRY VEIDE

8...9

0-aasta 2003:
JWOC ja kõik mis selle
kõrvale jäi

FOTO: HARRY VEIDE

20...21

Piirivalve SK:
Tule meie liikmeks!

FOTO: TONU LAUTERI, ERAKOGU

Järgmise numbriga kaastööde viimane tähtaeg: 15. veebruar 2004. a

Orienteeruja 8/77 detsember 2003

Eesti Orienteerumislidu perioodiline väljaanne, ilmub aastast 1994

Väljaandja: EESTI ORIENTEERUMISLIIT <eol@spin.ee>
www.orienteerumine.ee Regati 1, 11911 Tallinn;
a/a 221002100295 Hansapank; tel/faks 06398681

Peatoimetaja: Jürgen Einpaul <jyrgen@trenet.ee>
Tamme tee 4 Aaviku küla Rae vald 75301 Harjumaa;
tel 06034515, 056450571, faks 06034516

Esikaas: foto Harry Veide

Kolleegium: Sixten Sild, Maret Vaher, Ruth Vaher, Kaido Oone, Monika Järveoja

Orienteeruja üksikmüük: Mati Poom — Tallinnas, Põhja-Eestis ja suurematel üleriigilistel võistlustel;

Tiina Oras — Tartu neljapäevakutel; üksikuid numbreid saab osta ka EOLi kontorist Piriita Regati 1

Orienteeruja üksiknumbri hind 25 kr

PRINTCENTER

TRÜKIB ORIENTEERUJAT

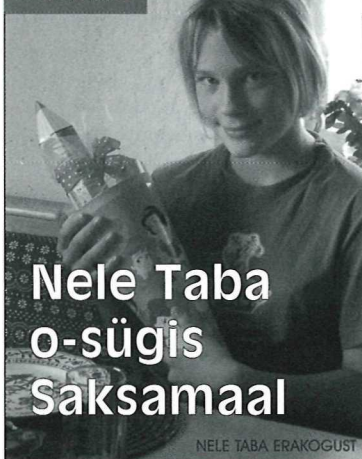
22...23

FOTO: HARRY VEIDE

**Suusa-
hooaja
edukas algus**

24...25

**Nele Taba
o-sügis
Saksamaal**

NELE TABA ERAKOGUST

presidendi veerg

orienteeruja 8/2003

Pingeline nädalavahetus Põlvas

Leho Haldna

EOL president

13.12.2003

EOLi üldkogu Põlvas oli viimaste aastate pingelisemaid. Tundsin selgelt teatud üldkogu liikmete negatiivset meelestatust minu isiku vastu. Julgen väita, et see ebasümpaatia on vastastikune ja kestab juba aastaid või isegi aastakümneid. Olles valitud EOLi juhtima olen püüdnud kõigiga suhelda ühiste huvide pinnal. Minu arvates on meie kõigi ühine huvi orienteerumise tänane areng ja tulevik. See kajastus ka üldkogu päevakorras, mis oli suunatud olukorra analüüsile ja tulevikku, kuigi mõned meie liikmed näevad üldkogu rolli musta pesu pesemise kohana.

Viimase aastaga oleme saavutanud üksmeelse selles, et meie orienteerumispäevakute korraldajatel on võimalik ja vajalik teha koostööd. Üldkogul moodustatud päevakute nõukoda on järgmine samm ühistöö alal. Kuigi päevakute areng vajaks minu arust olulist kiirendust, on need protsessid isiksuste ja traditsioonide tõttu oluliselt suurema inertsiga. Näen päevakute arengu suurima pidurina seda, et püstitame endale liialt madalaid eesmärke ja üritame neid täita ühiskondlikus korras. Meie suurimad päevakud vajavad juba ammu täistööpäevaga peakorraldajat!

Üldkogu otsustas üksmeelselt jätkata Eesti MV korraldamist orienteerumisjooksu öisel rajal. Vaatamata sellele, et EOK ei tunnusta seda Eesti MV-na, korraldamiseks konkurents puudub, osavõtjaid napib ja võistluse maine on madal. Ilmselt on see võistlus meile siis emot-

sionaalselt nii oluline, et majanduslikud argumendid ei leidnud üldkogu poolt mingit toetust.

Üldkogul on alati õigus ja tema otsused on juhatusele täitmiseks. Samuti oli üldkogul õigus vähendada 2 korda EOLi liikmemaksu. Ju siis on ikka igal klubil oma särk ihule kõige ligemal ja ei raatsita anda piskutki EOLi liikmete ühistegevuseks. Kahju, et sellised populistlikud ettepanekud meie üldkogul läbi lähevad.

Esmakordselt valis üldkogu 9-liikmelise juhatuse. Valimised olid äärmiselt pingelised, kuid lõpptulemusega olen rahul. Arvan, et Eesti Orienteerumislit sai järgmiseks 2-ks aastaks töövõimelise, kompetentse ja orienteerujate seas laia toetuspinna juhatuse. Uus põhikiri annab sellele juhatusele ka selgema vastutuse. See tähendab ka seda, et EOLi liikmed ei oma otsest võimalust EOLi juhatuse igapäevaotsustesse sekkuda.

Ühelgi juhatusel ei ole võimalik teha otsuseid, mis kõiki liikmeid täiesti rahuldaksid. Ehk vähem peaks austama enamuse otsuseid. Kahjuks täidavad mõned EOLi liikmed üldkogu ja juhatuse otsuseid valikuliselt. Põhimõttel, et kui mina hääletasin otsuse vastu, siis ma seda ka täita ei kavatse.

Us tõsisem kokkuvõtete tegemise aeg on kahe aasta pärast. Järgmised valimised näitavad, kuidas hinnatakse valitud juhatuse tehtud tööd ja kasutatud usaldust. Seniks soovin meile kõigile kõrgete eesmärkide seadmist ja koostöövalmidust nende saavutamiseks.

Head uut orienteerumisaastat!

SISUKORD

+

EOL juhatuse ja üldkogu otsused.....	4
Aastalõpu mõtteid 5	
Ratto-O MK	
viimased etapid... 10	
Auto-O..... 13	
Talv! Talv? Talv..... 14	
Luup o-rajal..... 15	
O-ja kalender..... 16	
Kent Olsson:	
III osa..... 18	
Võsast väljas:	
Tõnu Lauter..... 26	
Huvirajad..... 27	
EMV 2004 juhend 28	
O-ja sisukord 2004 30	

Reklaami ja tulemuste avaldamise hinnad:

1. Eesti o-võistluste tulemuste avaldamine (EOL-i liikmetele):

1.1 kuni 100 võistlejat	50 kr	1.4 kuni 500 võistlejat	300 kr
1.2 kuni 200 võistlejat	100 kr	1.5 üle 500 võistleja	400 kr
1.3 kuni 300 võistlejat	200 kr		

* kahepäevased võistlused +50%, 3-päevased +75%, 4-päevased +100%

2. Eesti o-võistluskutsete avaldamine (must-valge):

2.1 suurus kuni A7	50 kr	2.3 suurus kuni A5	200 kr
2.2 suurus kuni A6	100 kr	2.4 suurus kuni A4	500 kr

* korduskutse avaldamine -30%

* kõik tulemused, kutsed ja reklaamid tuleb esitada toimetajale digitaalsel kujul aadressil <jyrgen@trenet.ee>

3. Reklaami avaldamine (sisemised leheküljed):

3.1 suurus kuni A7	must-valge 100 kr	värviline 200 kr
3.2 suurus kuni A6	must-valge 200 kr	värviline 400 kr
3.3 suurus kuni A5	must-valge 400 kr	värviline 800 kr
3.4 suurus kuni A4	must-valge 800 kr	värviline 1600 kr

tagakülg:

3.5 suurus A4	-	värviline 2000 kr
---------------	---	-------------------

Võistlusmaastike sulgemise teadete avaldamine on tasuta.

* kordusreklaami avaldamine -30%, mitmekorde reklaami avaldamise hinnad ja kõik muud soodustused kokkuleppel EOL-iga <eol@spin.ee> tel 6398681

EOLi juhatuse otsused

21.11.2003.a

302. Kinnitada EOLi 2004.a litsentsijuhend (vt lisa).**303.** Võtta vastu OK Nõmme EOLi liikmeks alates 01.01.2004.a.**304.** Kinnitada EOLi 2005.a võistluste korraldajaks järgmised klubid:

1. Tavarada, n/v teade — OK Peko — Kitsemäed
2. Rattaorienteerumine — OK Nõmme — Keila Joa
3. Sprint — TA OK — Rocca al Mare
4. Lühirada, HD21 teade — Rakvere OK — Neeruti-Lasila
5. Pikk rada — OK Põlva Kobras — Hatiku-Mammaste
6. Suunto Games — OK Põlva Kobras — Taevaskoja
7. 4EST — OK Võru — Piisa-Tabina

Võtta teadmiseks ja teha ettepanek Jõudile: Jüriöö jooks 2005 — SK Mercury, Kose OK — Kose asula
 Kuulutada välja lisakonkurss suusaorienteerumise EMV sprindi, lühiraja ja tavaraja võistluse korraldaja leidmiseks tähtajaga 01.01.2004.a.

22.11.2003.a

305. Kuulutada välja lisakonkurss orienteerimisjooksu EMV õise raja võistluse korraldaja leidmiseks tähtajaga 01.01.2004.a.

26.11.2003.a

306. Kinnitada Eesti koondise koostamise alused suusaorienteerumises 2004 aastal. (vt lisa).

11.12.2003.a

307. Valida EOLi juhatuse esimeheks Leho Haldna ja aseesimeheks Nikolai Järveoja.**308.** Kinnitada 2004.a EMV juhend (vt.lisa).**309.** Kinnitada Suunto Games 2004.a juhend (vt.lisa).

29.12.2003.a

310. Võtta vastu LSF Pronoking Team (LSF PT) EOLi liikmeks alates 01.01.2004.a.

2. juulist — 11. juulini 2004 bussireis **ASIAGOSSE**
 veteranide MM le:

Model Event, 2 kvalif päeva ja finaali, ekskursioonid: Innsbrucki vanalinn, Asiago ja lähiümbrus, Veneetsia, Vicenza, San Marino, Pisa, Firenze, Rooma, Vatikan, Viin.

VARIANT A: Hind 6860 kr, sisaldab mugav. bussi, öömajad teel koos h-söögiga, öömaja kohapeal Asiago hostellis 2-4 inim toas koos h-söögiga, eksk-e koos eestikeelse giidiga.

Lisatasu eest: võistlusreisikindlustus, õhtusöögid Asiago hostellis a 8 eurot.

Lisaks 1800 kr stardimaks, kui on veel võistlustele registreerimata!

VARIANT B: Hind 5169 kr, sama, ainult ööbimine kohapeal Asiago käämpingus oma telgis maksab lisaks 35 eurot/üks telk. Lisad: võistlusreisikindlustus, telkimine, stardimaks 1800 kr, kui on veel registreerimata.

Info ja registreerimine : SK Hooler, Liivalaia 33, Tallinn
 mobiil 056-486-933, autom 6-315-933, faks 6-315-305,
 hooler@revalhotels.com
 Maille Villma

Eesti Orienteerumisliidu litsents aastaks 2004

KEHTIVUS

EOL 2004.a litsents kehtib
 01.12.2003 — 30.11.2004.

LITSENTSI OMANDAMINE

Litsentsi tellimise eelduseks on olemasolev EOLi kood. EOLi koodi on võimalik saada tasuta, kui täita vastav registreerimisvorm EOLi koduleheküljel (www.orienteerumine.ee/eteenused/tellikood.php) või täita ankeet orienteerumispäevaku korraldaja juures. Koodiomanike nimekirja on võimalik vaadata EOLi koduleheküljelt (www.orienteerumine.ee/eteenus ed).

Litsentsi tellimiseks tuleb täita ankeet EOLi koduleheküljel: (www.orienteerumine.ee/eteenus ed/tellilitsents.php). Kohustuslikud on järgmised andmed:

- EOLi kood
- Ees- ja perekonnanimi
- Sünniaeg
- Võistlusklass — vastavalt vanusele määratud võistlusklass, määrab litsentsi hinna
- EOL klubi — määrata ära hooajal 2004 esindatav Eesti orienteerumisklubi
- Tegelik elukoht — Maakond/Linn
- Registreerija e-posti aadress

Võimalik on tellida litsents korraga mitmele orienteerujale. Litsents loetakse tellituks, kui tasu on laekunud Eesti Orienteerumisliidu pangaarvele number 10220034030010 (Eesti Orienteerumisliit) Ühis pangas.

Litsentsi omanike nimekirja on võimalik vaadata EOLi koduleheküljelt. Pangalingi kaudu maks-

jate andmed ilmuvad nimekirja 24h jooksul, tavamaksete korral 5 tööpäeva jooksul.

Muudatustest litsentsi andmetes saata teade EOLi e-posti aadressile eol@spin.ee.

LITSENTSIOMANIKE ÕIGUSED

EOL 2004 litsentsiomanikul on õigus:

- Pääseda EOLi edetabelisse orienteerumisjooksus vastavalt edetabeli juhendile. Edetabeli punktide arvestust hakatakse pidama alates litsentsi eest tasumise kuupäevast.
- Osaleda 2004. aasta Eesti individuaalsetel meistrivõistlustel orienteerumisjooksus, rattaorienteerumises ja suusaorienteerumises vastavalt EMV juhendile.
- Osaleda 2004. aasta Eesti võistkondlikel meistrivõistlustel orienteerumisjooksus litsentsi märgitud EOL klubi võistkonnas vastavalt EMV juhendile.
- Saada soodustusi EOLi partneritelt ja klubidelt vastavalt kolmandate poolte pakkumistele. Õigused hakkavad kehtima alates litsentsitasu laekumisest EOLi pangaarvele ja ei oma tagasiulatavat mõju.

MUUD

Käesoleva juhendiga määratlemata küsimused ja vaidlused seoses EOLi litsentsidega lahendab Eesti Orienteerumisliidu juhatuse.

Kinnitatud: EOLi Juhatuse otsus nr 302 (21.11.2003)

LITSENTSI HIND

Võistlusklass	kuni 15.03.2004	alates 16.03.2004
HD21,HD35,HD40, HD45,HD50,H55	150	200
HD20,D55,HD60	70	90
HD65,HD70+,HD18, HD16,HD14,HD12	30	40

Litsentsi hinna määrab vanusejärgne võistlusklass. Hinnad on Eesti kroonides.

EOL ÜLDKOGU OTSUS NR 6/2003

Kinnitada liikmemaksu suuruseks 1000.– kr.
EOL 2004.a liikmemaksu suuruse kinnitamine:
EOLi 2004.a liikmemaksu suuruseks on 1000.– krooni
Liikmemaks tasuda hiljemalt 31.03.2004.a
Maksu hilisemal tasumisel võib rakendada viivist 0,15 % päevas.

EOL ÜLDKOGU OTSUS NR 7/2003

Kinnitada EOL 2003.a audiitoriks Kirti Rebane.
Hääletustulemused (27 poolt , 0 vastu ja 2 erapooletut)

EOL ÜLDKOGU OTSUS NR 8/2003

1. Moodustada EOL päevakute nõukoda, mille ülesanneteks on:
a. Riiklikul tasemel töö koordineerimine
b. Üldriiklike projektide kirjutamine ja esitamine
c. Üldriikliku sponsori(te) või toetaja(te) leidmine
d. Regionaalse koostöö arendamine ja toetamine
2. Päevakute nõukoja liikmed 2004.a. hooajal on: Rein Unt
TON, Arvo Saal Otepää SK, Ella Sved SRD SK ja Vilve Liiskmann
OK Põlva Kobras.
(Hääletustulemus 27 poolt, 0 vastu, 1 erapooletu).

EOL ÜLDKOGU OTSUS NR 9/2003

Kinnitada EOL juhatuse liikmete arvaks 9.
Hääletustulemused (28 poolt , 0 vastu ja 1 erapooletu)

EOL ÜLDKOGU OTSUS NR 10/2003

Kinnitada EOL juhatuse esimeheks kaheks järgneva aastaks
Leho Haldna .(Lisa hääletugemiskomisjoni materjalid)

EOL ÜLDKOGU OTSUS NR 10/2003

Kinnitada EOL juhatus kuni järgmiste valimiseni koosseisus:
Tarmo Klaar, Nikolai Järveoja, Sixten Sild, Arvo Rae, Ella Sved,
Arthur Raichmann ,Veiko Ulp ja Tõnis Haldna. (Lisa hääletugemise komisjoni materjalid)
Hääletustulemused (27 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut).

Orienteeruja lugejaküsitlus 2003

Täname kõiki, kes võtsid vaevaks Orienteeruja lugejaküsitlusele vastata. Kokku saabus vastuseid tänavu 23, neist 22 e-posti teel. Lubatud Orienteeruja aastatellimuse võitis Uno Vallner.

Nagu ka varasematel aastatel, olid arvamused väga erinevad. Leidus nii läbiva kriitilise tooniga kui ka ülipositiivseid tagasisid. Ka rubriikide vajalikkuses oldi eri meelt — näiteks leidus nii neid, kes pidasid multispordi teemade mahtu lehes liiga suureks kui ka neid, kes just nende teemade pärast ajakirja lugema vaevusidki. Sama lugu oli ka noorendiku "pudrusõõmlugudega" — kui noored ise (ja mitte üksnes reisil käinud) pidasid neid aasta parimateks, leidus lugejaid, keda need häirisid.

Ka ajakirja keskel olev kalender leidis nii positiivset kui ka negatiivset äramärkimist — kiideti/laideti nii selle asukohta kui ka välimust. Ajakirja vormistusliku külje kohta esines veidi kriitikat — püüame konstruktiivsemaid ettepanekuid arvesse võtta.

Orienteerujas toimunud muutusi pidasid lugejad ajakirja edasiivivateks. Enamik lugejaid oli päri ka tulemuste lehes avaldamise lõpetamisega järgmisest numbrist.

Enim meeldinud artiklikliks hindasid lugejad seitsmenda numbril Johannes Tasa lugu Eesti orienteerumiskaartide loetavusest ja radade kvaliteedist. Ilmselt on autor tabanud meie o-maailma valupunkti.

Orienteeruja kolleegium sai küsitlusega lugejatelt üliolulist tagasisidet, mis aitab paremini planeerida ajakirja järgmist aastakäiku. Suur tänu vastanutele!

JÜRGEN EINPAUL

Orienteeruja peatoimetaja 2003-2004

Aastalõpu mõtteid

LÕPPEV AASTA OLI EESTI ORIENTEERUMISELUS ERILINE:

1. Esmakordselt toimusid Eestis orienteerumise maailmameistrivõistlused — veteranidele ja seekord suusaorienteerumises.

2. Esmakordselt toimusid Eestis orienteerumisjooksu maailmameistrivõistlused — alustuseks juunioridele. Samas ilmus esimene o-teemaline kirjamark.

3. Üle pika aja saime omale lisaks ühe MM-võistluste medali. Üldse oli see neljas medal, mis orienteerumise MM-idelt Eestisse toodud (märkus: Eveli puhul Eestise "jäetud" ja arvestatud pole lugematuid veteranide MM-medaleid eestlaste auhinnakappides).

4. Sveitsi MM-il osales terve koondis EOL täispansioni peal. Kastanid tõi tulest välja Olle. Läbimurret maailma paremikkude kinnitasid tema silmapaistvad tulemused.

5. OJ koondisele õnnestus saada esimesed tõsised sponsorid.

6. Esimene orienteeruja (Eveli Saue) hakkas riigilt tippSPORT-laste stipendiumi saama.

MIS VEEL TOIMUS?

Sügisene üldkogu ja sellele eelnev aeg olid minu arvates meie orienteerumiselus murrangulised. Julgen arvata, et muutusi tuleb ka peale üldkogu — lühidalt öeldes pani käesolev sügis nii mõnedki mõtlema.

Uue juhatuse valimise eel nägin Eesti orienteerumiselus minule enneolematut eelmiste vastu suunatud valimiskampaaniat. Tekkinud oli rahulolematute huvigupp, kellel soov parendada ja kiirendada orienteerumise arengut Eestis. Selged märgid näitasid, et eelmise juhatuse tööga ei olnud rahul mitte ainult üks meie hulgast. Arvestatavad kandidaadid ja olukorda stabiliseerivad lahendusvariandid jäid kahjuks aga kuni valimiseni välja pakkumata, millest järeldan, et tegelikult protestijatel tõsiseltvõetavad kavatsused puudusid. Kui eksin, oli kogu kampaania siiski halvemini ette valmistatud, kui juhatuse viimastel aastatel tööd teinud. Seega jäi kogu eesmärk segaseks. Põlvas toimunud üldkogu oligi koht, kus toimus selginemine. Üldkogu poolt valitud juhatus jätkab EOL tegevuse juhtimist järgmisel kahel aastal. Edu neile!

Samas arvan, et Põlvas tehtud valikud tõid rahulolu vaid teatud ajaks. Meie orienteerumiselus on probleeme kuhjaga, mida reaalselt lahendada polegi nii lihtne, kui arvestada võimalusi, mis meil oma ala arendamiseks hetkel on. Ja üha raskemaks läheb — tean, et iga järgmine aasta tuleb liidule pingelisem kui eelmine. Mulle näib, et klubide enamus ei soovi või ei jaks (sh rahaliselt) EOLi ühistes tegemistes osaleda. Üksikud fanaatikud aitavad ja toetavad arvestatavalt, kuid liit peaks toimima ikka klubide ühisel toel. Näiteks kadus uue liikmemaksu suuruse (senise 2000 kr asemel 1000 kr) kinnitamisega eelarvest 35 000 krooni, mis tuleb nüüd kuskilt kuludest kokku hoida. Klubide liit on aga täpselt sama tugev, milline on liidu liikmete enamuse tugevus ja jõukus. Seega arenguruumi peaks meil olema — või ma eksin?

Veel ilmnis üks äärmiselt positiivne nähtus — sügisel üldkogul kandideeris EOLi juhatuse üheksale kohale koguni 14 inimest. Super! See oli üks minu rõõmsamaid hetki viimase 6 aasta üldkogudelt. Konkurents on see, mis viib elu edasi ja loodan, et klubid tegid õiged valikud.

Tänu kõigile, kellega on seni õnnestunud asjalikku koostööd teha.

ORMAR LUTSBERG
EOL tegevdirektor

Aasta tegija: Kolla Järveoja

KÜSITLES SIXTEN SILD

Eesti Orienteerumislüüdu üldkogu valis 2003. aasta Tegijaks ülekaalukalt Kolla Järveoja Põlva klubist Kobras. Suurte(se)ks olid Juunioride maailmameistrivõistlused Põlvas, mis on leidnud ülemaailmselt o-auditooriumilt laialdast tunnustust. Orienteeruja ühineb õnnitlejate kooriga ja toob oma lugejateni teemakohase küsitluse aastakangelasega.

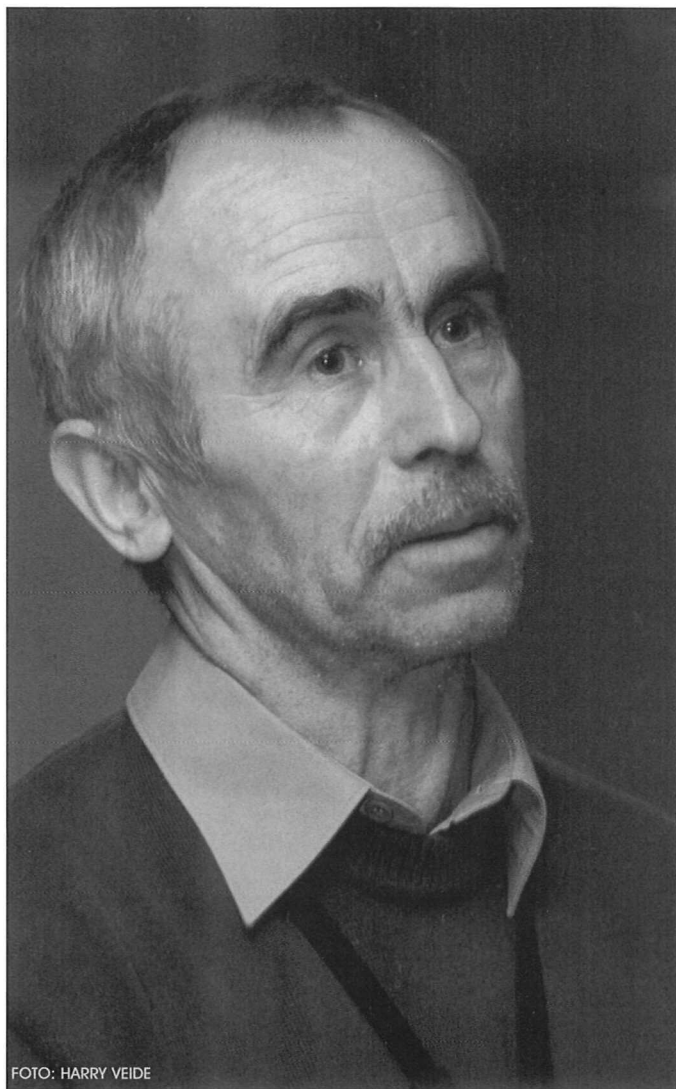

FOTO: HARRY VEIDE

FOTO: HARRY VEIDE

Eesti Orienteerumislüüdu üldkogu valis Kolla Järveoja konkurentsilt 2004. aasta suurimaks "tegijaks"

Milline oli Sinu kui peakorraldaja jaoks kriitilisim hetk ja probleemseim valdkond nende ettevõtmisusaastate jooksul?

Eks nende maavaldajate ja võistluskeskustega oligi kõige rohkem probleeme — kaks kuud enne võistlust selgus, et üks võistluskeskus tuli mujale viia. Esialgses meeskonnas tuli teha ka vangerdusi, kuid kõik need, kes lõpuks jäid, tegid oma tööd väga hästi. Tagantjäreli võistlust meenutades tuleb meelde ainult kõik positiivne, mida oli aga väga palju. Sain tõelise emotsionaalse laengu võistluse korraldamisest. Suurimad tänud teile kõigile!

Teatevõistluse võistluskeskuseks oli algselt planeeritud Rosma motokrossistaadion, ometi peeti võistlus Peri lähistel efektse looduslikus "kolosseumis". Vaid vähesed teavad selle muutuse tagamaid...?

Siin võib öelda, et lugege Kobra klubi ajalehe KoKu 2003. aasta kuuendat numbrit (internetis www.hot.ee/kobraskuulu-taja) — seal on pikemalt pajatatud loost, mis röövis minult palju närvirakke, kuid andis lõpptulemuseks Peri külje all palju parema võistluskeskuse.

Korraldajatel tuli ette ka paar suuremat apsu. Kas nende analüüsi tulemuse-na saad tulevastele korraldajatele anda lühikese kokkuvõtte korraldusmo-

mentidest, mis erilist tähelepanu vajavad?

Minu jaoks olid kolm suuremat apsu, mis aga suudeti siiski operatiivselt lahendada ja millest siinkohal võib ka kõigile teada anda, järgmised:

- a) Lühiraja eeljooksus ei jõudnud bussid võistlejatega õigeaks ajaks stardikohta ja seetõttu tuli stardiaega edasi lükata;
- b) lühiraja tüdrukute B-finaalis ei jätkunud viimastele startijatele kohe kaarte;
- c) 21 tundi enne teatevõistluse starti avastati kaardilt puudu olevat poole kilomeetri pikkune autoga sõidetav tee

Tagantjärele kordan veel, et kõik planeeritud tegevused tuleb kõigil korraldajatel peas läbi mängida ja kui võimalik, siis ka praktiliselt läbi proovida. Igaks tegevuseks peavad olema varuvariandid, varutegevused. Aga isegi siis, kui oled kõik need vajalikud toimingud teinud, võib nii suuremahulise töö juures tulla ette ettenägematuid olukordi. Meil seda siiski eriti palju ei juhtunud.

Selle aasta Juunioride MM-i on rahvusvaheline o-meedia kirjeldanud üli-võrretes. Kas oskad välja tuua mõne seiga (peale ilma, muidugi), mis varasematel MM-idel, kus oled käinud, siiski parem oli?

Olen käinud Prantsusmaal ja Hispaanias toimunud JWOCil ja paljudel täiskasvanute MM-idel. Arvan, et see jutt, mis rahvusvahelises meedias on avaldatud, on päris õige. Oleme sellele üle uhked. Ületasime kindlasti se-

nist juunioride MM-i taset. Et jõuda täiskasvanute MM-i tasemele, oluks vaja veel vähemalt pool miljonit krooni, et tuua võistluskeskuste suur ekraan ja toota telepilt metsast.

Kas Põlvas ja selle elanikes on Sinu pilgu läbi midagi seoses MM-i toimumisega muutunud (suhtumine orienteerumisse sealhulgas)?

Põlva maakonnas ja linnas on juba üle 30 aasta orienteerumine kui spordiala toimunud ja kohalik ajaleht meie tegemistest kirjutanud ning raadio pajatanud. Paljud ei tea, et oleme mittetulunduslik ettevõtte, meie tegevuse tõttu peetakse meid juba hoopis äriettevõtteks. Saim veelgi juurde tunnustust, mis aitab kindlasti meie edasisele tegevusele kaasa. Äsja anti meile tiitel "2003. aasta parim turismiüritus Põlva maakonnas".

Kas ja kuidas on võrreldavad rahuldus sellise suurüritusega hakkama saamise üle ja mõni suurvõit Sinu enda sportlaskarjääris?

Minu sportlikud saavutused jäävad juba kaugesse aega. Olen võistkonnainimene. Sain oma parimad tulemused teatejooksudes ja tundsin ka nüüd võistluse korraldamisel väga tugevat meeskonnatunnet. Mõmendil, kui võistlus Põlva kesklinnas lippude hõiskamisega avati ja samas paigas nädal hiljem lõpetatuku kuulutati, valdas mind hinges samasugune tunne kui 1981. aastal koos Arvo (Kivikas) ja Jukuga (Tasa) Peterburi oblastis toimunud pingelist NSVL MV teatejooksu võites.

Üks eesmärke ja stiimuleid MM-i korraldamiseks oli anda meie noortele tugev tõuge treenimiseks ja eeldatavasti parim võimalik stardipositsioon — kodumaastik. Kas see nn "kodumaastiku eelis" oli Sinu arvates medali võitmisel otsustava tähtsusega? Kas kellelegi võis kodukandi pinge hoopis takistavalt mõjuda?

Kindlasti on kodumaastiku

tundmine väike eelis, kuid nii mõnelegi sportlasele oli see ka rõhuvaks koormaks. Seda on tunnistanud näiteks Annika ja Riho. Kui võistlus oleks toimunud põhja-Lätis, oleks ehk paremini läinud. Sportlane peab psüühiliselt tugev olema — või selleks saama. Ühe medali oleksime saanud igal juhul, ükskõik mis riigis oleks see võistlus toimunud. Siht pääseda koondisesse ja seal hästi esineda innustas noori ka enam harjutama. Siin ootasid aga omad ohud — vigastused ja esialgu ka oma ea kohta harjumatu kõrge koormused.

Kas tunned, et Sinusse on jäänud mõneks ajaks n-õ professionaali pilk — et teistel suurvõistlustel panned tähele/jälgid korralduslikke aspekte, mida tavavõistleja või -koodnik ei märkagi?

Ma olen kindlasti palju professionaalsem kui varem, kuid ma ei vaata siiski võistlusi mõttega, et miks nad ikka nii teevad kui vaja oleks hoopis teisiti teha. Oleneb ürituse suuruselt, rahalistest võimalustest ja inimestest endist. Halvasti ei taha oma tööd keegi teha, kuid ikka juhtub ka nii, et kõik ei tule välja selliselt, nagu kavandatud.

Majutuskohad kaunistati kuuldavasti noorte poolt päris kirjuks. Üks legend pajatab: Taanlasi hakanud ühel ööl akvaariumi mürin häirima ja nad tõmmanud selle juhtme seinast välja. Korraldajatele teatasid nad seda alles äramineku hommikul... Akvaariumisse olevat selle uuesti sisselülitamisel tekkinud vaht...

Siit küsimus: kas majutuskohade omanikega jäid suhted soojaks?

Kas selle akvaariumiga nüüd päris nii oli, kuid minuni jõudnud info põhjal leidis koristaja ühel hommikul, et akvaariumis ujuvad kalad kohud ülespoole. Pärast põhjaliku uurimist selgus siiski, et noored olid "lasknud" akvaariumisse uue liigi — kuivatatud tindi. Akvaariumi põlisasukad olid ajutiselt purki ümber kolinud.

Majutuskohad said küll veidi kannatada, kuid tänu tublidele majutusülematele Ingridile ja Katrinile olid mõningad ruumid peale võistlusi paremini korras kui enne. Internaaadi maja voodivarustus polnud tõenäoliselt varem nii põhjaliku suurpuhastust saanudki. Ühes uues duširuumis leiti pärast veevariid, et ehitajad olid unustanud äravoolutoru paigaldada. Tualettruumi valamu läbipuhumisel toodi lagedale koolilaste mitme aasta õppevarustust.

Võib öelda et meiega jäadi rahule ja meie jäime ka sportlastega rahule.

Kas suurvõistlus väikelinnas tekitas märgatavat majanduslikku elavnemist? Kas tagantjärele tark olles oluks veel midagi pakkuda, mis oleks külalisi meelitanud siia rohkem raha jätma?

Meie korraldusorganisatsioon otseselt majandusküsimustega tegelevat inimest ei olnud. Tundsin ise selle üle pidevat muret ja püüdsin oma jutuga kohalike ettevõtjaid selles suunas aktiivselt tegutseda ergutada. Kasu said siiski väga paljud. Toon sellise näite: Üks minu tuttav talumees tundis juba aasta varem huvi, kuhu on planeeritud toitlustamine. Küsimus oli selles, et temal oli leping varajase kartuli turustamise peale Põlva Tarbijate Ühistuga. Kuulnud, et enamus seal sööb, planeeris ta juba varakevadel kartulile suurema kasvupinna ja sai toodangut turustada Tallinna turu asemel kahe nädala jooksul Põlvas.

Aasta suurimad kuukäibed sai ka Põlva Kaubanduskeskus juuni- ja juulikuus. Põlvas napib kohvikuid, mis kindlasti häiris meie külaliste siinolemist. See on aga väikelinnas tüüpiline probleem. Tavalisel ajal ei tasu see lihtsalt majanduslikult ära ja kaheks nädalaks selliseid kohti juurde organiseerida ei olda veel võimalised.

Kui Eesti orienteerumises igal aastal nii suure teoga hakkama saadaks, jõuaksid meie tänased noored ehk kümnekonna aasta pärast tiitlivõistluste medaliteni täiskasvanute

seas ja orienteerumine kahe jalaga ka "Eesti spordi kaardile". On see Sinu arvates reaalne?

Nii suure "teoga" pole võimalik igal aastal hakkama saada, kuid iga kolme aasta tagant peame me midagi suuremat korraldama hakkama. Mis võiks olla järgmised suuremad üritused? Pakuks välja noorte orienteerumisjooksu EM-i 2008. aastal Põlvas ja sõjaväelaste MM-i 2009. aastal Võrus. Juunioride MM-ile võiks uuesti mõelda 2013. aastal.

Suurvõistluste toimumine Eestis loob sportlaste motivatsiooni harjutada kõrgete eesmärkide nimel, kuid see ei ole veel kindlaks garantiiks medallite saamisel. See sõltub ikkagi sportlasest endast, tema füüsilistest eeldustest, tahtmisest, eesmärkidest ja lõpuks ka võimalustest harjutada. Arvan, et me oleme ka praegu kindlalt Eesti spordi kaardil rahvaspordiürituste korraldamisel ja klubilise tegevusega.

Kas tahaksid ise midagi Eesti o-üldsusele südameilt ära öelda?

Seoses MM-iga oli mulle eba-meeldivaks üllatuseks seik, et eestlastest 4EST-i osavõtjad tundsid MM-i individuaalpäevade kulgemise üle väga vähest huvi. See torkas mulle silma Küka lühiraja finaali ajal. Võistlust oli hea jälgida, esmakordselt toimus start võistluskeskusest. Tänu heale informatoritööle oli võistluse jälgimine algusest lõpuni väga ülevaatlik. Alles pärast lilletseremooniat, kui rahvavõistluse alguseni jäi enam kui pool tundi, hakkas ka eestlasi parkla poolt rohkem tulema. Tundus, et neid huvitas rohkem iseenda tulemus sel päeval, kui meie noorte tulemused.

Lõpetaksin järgmise mõttega: hinnakem nende inimeste tööd ja vaeva, kes armastatud alale suure osa oma energiast kulutavad. Mina olen koostöös teiega saanud MM-i korraldamisest suure positiivse energialaengu. Pahatihti aga saavad paljud eestvedajad hiljem ainult sajatusi kuulda.

Orienteerumisaasta 2003

KIRJA PANNUD MARET VAHER JA SIXTEN SILD

FOTOD: HARRY VEIDE

Jaanuar

5-päevase vahega peeti 2002. ja 2003. a suusa-o EMV. Viimased korraldas OK Peko Värskas. Lühiraja meistriteks tulid põhiklassides **Maret Vaher** ja **Margus Hallik**.

Suusa-o hooaja rahvusvaheliseks tähtsündmuseks oli Euroopa MV Põhja-Itaalias. Eestit esindasid **Ander Ojandu**, **Margus Hallik** ja **Tuuli Mäeots**, treenerina **Mati Ojandu**. Eestlaste parimaks kohaks jäi Margus Halliku 18. koht sprindis.

Türi peeti I Eesti o-klubidevaheline korvpalliturniir. Võitsid parimad, st korraldajad, ehk lihtsalt: **JOKA**.

“Orienteeruja” kuulutas välja nõõriraja planeerimise võistluse.

EOL kuulutas välja orienteerumise Eesti meistrivõistluste medali ja EOLi lipu kavandi konkursi. (Hetkel, detsembris 2003, pole sellele konkursile laekunud veel ühtegi tööd...)

Veebruar

Juunioride MM ja noorte Euroopa MV suusaorienteerumises peeti Peterburi lähistel Repinos. Eesti koondise eest olid väljas

Siiri Mere (D20), **Annika Inno** (D17) ja **Reigo Vaisk** (M20).

Haanjas peeti veteranide MM ja III etapid suusaorienteerumises.

Eestlaste medalid tulid tänu tublide naistele:

D35-s said kulla ja hõbeda **Ingrit Kala** ja **Piret Niglas**, D40-s langes võitja **Marje Viirmannile**. Meie meeste parim — **Tõnu Tänav** — jäi kahe päeva summas neljandaks, napi ühe minuti kaugusele pronksist.

Võistluste vanim osavõtja oli 89-aastane **Erkki Luntamo** Soomest.

MK etapil jäid eestlased viisakalt tahapoole — parim tulemus seekord **Ander Ojandult** (vasakul pildil) (lühirajal 14.).

Märts

Eesti 2003.a suusaorienteerumise meistrivõistlused tavarajal ja sprindis toimusid Haanjamaal, Käärakul. Meistriteks tulid **Raul Kudre** ja **Piret Niglas** tavarajal ning **Margus Hallik** ja **Siiri Mere** sprindis.

Aprill

Jüriööjooks peeti Kuressaare linnapargis ja linnalähedastes läbimatutes kadastikes. Võitis teist aastat järjest **SK Saue Tammede** esindusvõistkond. II kohaga üllatasid **OK Põlva Kobras** noored ja III koha sai **SRD** I koosseis.

Paljud o-sõbrad eesotsas **Arbo Raega** avastasid keldrist või kuurinurgast tubli kahehatalise sõbra.

Armo Hiie lahkub teadaolematutel, ent siiski aimatavatel põhjustel o-klubist Ilves.

Roomas peeti RO MK etapid. Eestist oli võistlemas 5 meest: **Margus Hallik**, **Arbo Rae**, **Mait Mändmets**, **Heigo Pöld** ja **Aare Huik**.

Mai

EOL sõlmis sponsorlepingu HD21 koondise toelamiseks aastatel 2003–2004. Oma

aluse pidanud pojaks pakkuda AS

KALEV, AS HEKOTEK, AS OIL-EXPRESS GRUPP ja **AS AEROC**.

Balti MV-I Ventspilsis jäi Eesti riikide arvestuses jälle pronksile. Individuaalpäeval saadi vaid D20 klassis 2 medalit: kuld **Eveli Sauele** ja pronks **Piret Kladele**. Teatejooks läänemereäärsetel liivaluidetel tõi suurüllatuse: **revansinäljas eestlannad** (D21) võtsid kiirete lõunanaabrite ees kindla kaksikvõidu, hõbedat said kaela **vinged Eesti mehed** (H21) ja **tublid tüdrukud** (D18).

Eesti MV lühirajal peeti Vällamäel, võitjate-na juubeldasid **Anu Annus** ja **Olle Kärner**. Võistlejad! Ärge pahandage maomanikke!

Juuni

Nõõriraja planeerimise võistlusel selgusid võitjad, kelleks olid **Jaan Olvet**, **Paul Poopuu** ja **Randy Korb**.

Armo Hiie esindas Jukolal senitundmatut **IL-Teami**. Viimane “tuleb, jookseb ja saavutab 121.koha.”

Kõrvemaal toimus Eesti esimene täismõõdus ehk 24 h rogain. Võitu maitsesid **Margus Klementsov** ja **Jaanus Reha**.

Juuli

Eestisse naasis “meie mees Austraalias” **Sander Vaher**. Maakera kuklapoolel saadud vigastuste tõttu loobus üks meie suurlootusi kohast Juunioride MM-koondises.

Põlvas toimus kauaoodatud ja hoolega ette valmistatud Juunioride MM. Korraldus osutus asjatundjate hinnangul kõigi aegade parimaks. Eesti koondis: **Eveli Saue**, **Annika Rihma**, **Liis Johanson**, **Kadri Uiboupin**, **Piret Klade**, **Kati Rooni**, **Riho Taba**, **Alar Assor**, **Tõnis Vaiksaar**, **Mihkel Järveoja**, **Markus Puusepp**, **Jürgen Einpaul**. Rõõmumeditõi Eestile **Eveli Saue** — **lühiraja pronks!** Ka tavarajal oli Eveli tubli ja tuli 8. kohale, teatejooksus olid tüdrukud (**Annika Rihma**, **Piret Klade**, **Eveli Saue**) viiendad. Eesti orienteerujate hinnangu võistlusele vormistas EOL president tabavalt kahe sõnaga: “Aitäh, Kolla!”

4EST jäi tavapärasele osavõtjate arvule vaatamata Juunioride MM-i varju, kuid püstitas rekordi välismaalastest osalejate arvukuses — neid oli tervelt 244 tükki!

Tänu **Tarmo Klaari**

pingutustele Juunioride MM-i IT-juhina klikati võistluse kodulehekülge Internetis tavaraja päeval 1,2 miljonit korda!!!

O-Ringenil võitis omavanuste tugevaima võistlusklassi (H15) **Timo Sild**. Nõrgemates klassides võitis **Kadri Uiboupin** D18 ja **Jürgen Einpaul** oli kolmas klassis H20.

Prestiizhikal rahvusvahelisel multispordi võistlusel "Endurance Quest" Soomes saavutas Eesti orienteerujate koosnev meeskond — **Heiti Hallikma, Randy Korb** ja **Tanel Kannel** kõrgelt hinnatava viienda koha ajaga 66 tundi ja 54 minutit...!

August

Eesti koondis osales 3+3 koosseisus (**Olle Kärner, Tarvo Avaste, Andreas Kraas, Viivi-Anne Soots, Anu Annus, Kirti Rebane**) täiskasvanute MM-võistlustel Sveitsis. Oma jätkuva arengu kinnituseks jooksis Olle Kärner välja ülitugevad

kohad — lühirajal 10. ja tavarajal 12. Naiskonna parimana kordas Anu Annus kahe aasta tagust 20. kohta lühirajal.

IOF otsustas anda **Eestile 2006.aasta EM-i korraldusõiguse!** Peakorraldaja ja keskus — **OK Ilves** ja **Otepää-Pühajärve**.

Rakveres toimusid Eesti esimesed meistri-võistlused orienteerumisejooksu sprindidistantsil ja rattaorienteerumises. Eesti esimeseks meistriteks uutal aladel said **Rene Ottesson** ja **Anu Annus** sprindis ning **Margus Hallik** ja **Ruth Vaher** RO-s.

Juunioride MM-ist veel "soojal" Uniküla maastikul selgitati tavaraja meistrid. Mees-test sai oma esimese meistrikulda **Marek Nõmm**, naistest oli parim **Kirti Rebane**.

September

Meie rattaorienteerujad tegid ajalugu MK-etapidel Poolas ja Tsehhis — **Raul Kudre** oli lühirajal kuues ja teatemeeskond (**Raul Kudre, Arbo Rae, Margus Hallik**) samuti kuues!

Pika raja Eesti meistrid selgitati Ardu ja Mustla-Nõmme maastikel ühisstartist, ba-jutuseta rajal. Hea rajameistritöö ning maastik andsid tulemuseks huvitava võistluse, kus põhiklasside võitjaks tulid **Sixten Sild** ja **Viivi-Anne Soots**.

Tänu EOLi tugevale toetusele läbirääkimistel RMK Loodushoiu osakonna Aegviidu metskonna ja Harjumaa Keskonnateenistusega õnnestus **OK Orionil** siiski korraldada **Suunto Games** kaitsealusel Jussi järvede maastikul. Ohverdama oldi kompromissi tulemusena sunnitud siiski nii mõndagi: finisijoonet ületamise järel tuli näiteks SI-kaardi mahalugemiseni läbida tavapärase 10 meetri asemel kaugelt üle kilomeetri!

Oktoober

Majandus- ja kommunikatsiooniministri (**Meelis Atonen**, OK Lehola) pealekäimisel hakati pärast 20-aastast hoovõttu ja lubadusi parandama Kanepi-Otepää maanteed.

Eesti täiskasvanute koondise tuumik harjutas MM-treeninglaagris Rootsis.

November

OK Kobras noored korraldasid teistkordselt omapärase hooaja lõpuürituse - **KoKu Suur Võidujooks**, kus osales tervelt 32 võistkonda. Joosti-orienteeruti marsruudil Kiidjärve-Põlva.

Mõista-mõista mis see on: "Esimene etapp läks mööda kotkastest, vahepeal nii lähedalt jääkarudest kui aiad lubasid, siis ümber luigetiikide ja tagasiteel mööda metsi-gadest ja ühte KPd näksinud võimsate sarvedega mägilammastest, kes küll rohkem hirvi meenusid..."? Õige vastus: üliemot-sionaalne Tallinna MV loomaaias! Braavo, **Jüri Tarmak** ja **SK Tallinna Kompass!**

EOL Üldkogu toimus Põlvas. Klubide ena-muse seisukoht: "Nõuame vähem makse ja tahame rohkem sotsiaaltoetusi!"

Üld-kogu valis taas liidule presidenti ja uut juhatust. Presidendiks valiti konkurentsitalt uuesti **Leho Haldna**, uude juhatusse kandideeris enneolematult palju- tervelt 15(!) kandidaati. Juhatusse said lisaks presidendile **Arthur Raichmann, Tarmo Klaar, Kolla Järveoja, Tõnis Haldna, Veiko Ulp, Sixten Sild, Ella Sved** ja **Arbo Rae**. Aasta tegijaks valis üldkogu **Kolla Järveoja**.

Olle Kärneri jalaoperatsioon kulges edukalt. Sitkust ja hingejõudu patsiendile oma katsumustele vastu panna!

Kanepi-Otepää maantee Võhandu jõe ülemjooksul asuvat uhiuut Ritsiku silda saab **Humneri** ja Humneri-taoliste sõidukitega jälle ületada.

Detsember

OKHeering (<http://pop.gz.ee/>) korraldas traditsioonilise **Aasta Melodramaatori** hääletuse. Kuna hääletusurnid on avatud 1.jaanuarini 2004, on hetkel käimas võistluse pingelisim osa, kus esikoha eest rebi-vad "tegevspordlaste koolkonna" rühmitus **SKM** ja ...no see teine polegi nii oluline.

Kahejalgsete kahehataline sõber kadus vaikselt keldrisse või kuurinurka. Haanjas avastati suurtes kogustes valget libedat pulbrit ja kahehatalise asemel sõbruneti "vanade heade pütilaudadega"

Euroopa meistrivõistlusteni Otepääl jääb ainult 28 kuud!

Sixten Sild võitis nooremate meeste ees pika raja EMV

MARGUS HALLIK

Ratta-o MK finaali Friuli-Venezia-Giulias — Võitlus kõrge üldkoha pärast

2003. aasta Maailma Karikasarja viimased etapid sõideti oktoobri keskel Itaalia kirdepoolseimas maakonnas — paigas, kus Veneto madalik läheb üle Karni Alpideks.

Kuna kavas oli lisaks teatevõistlusele vaid üks individuaaldistants, oli Eesti koondis seekord vaid üheliikmeline — võimalikult kõrge lõppkoha nimel võttis pika reisi ette ainult allakirjutanu. Kuue etapi järel, millest läks arvesse neli paremat tulemust, olin hoidmas 9. positsiooni, kuid edetabeli analüüs näitas, et realselt on võimalik heidelda kohtadele vahemikus 3.–14.

Otsustav finaaletapp leidis aset 10. oktoobril Buttrios, mõne kilomeetri kaugusel regiooni pealinnast Udinesest.

Võistlusmaastikuks oli tugevalt liigestatud viinamarjakasvatuspriirkond, kus leidis hulgaliselt eritüübilisi teid ja radu. Sarnase, orienteerumistehniliselt väga nõudliku maastikutüübiga olid võistlejad tutvuda saanud harjutuspäeval Sloveenia piiriäärses Corno di Rozzano külakeses.

Meestel tuli 40 km pikkusel tavarajal läbida 25 kontrollpunkti ning võtta seejuures eritasandiliste viinamarjaistanduste vahel navigeerides ka 800 meetrit tõusu.

Oli teada, et MK kokkuvõttes arvestatakse seitsmest stardist viit paremat tagajärge. Kuna mul oli juba olemas 5 küllaltki stabiilset tulemust, tuli üldarvestuses kõrgemale tõusmiseks ületada suure varuga kõige kehvem arvesse minev resultaat — Tsehhi valikraja 15. koht. Kui MK 6. etapil — lühirajal Pilsenis (9. koht) — olin sõitnud liigagi kindla peale neutraliseerimaks kevadel Roomas ebaõnnega pooleks saadud lühira-

ja 22. kohta, tuli nüüd kasutada teist taktikat ning võtta tavapärasest veidi suuremaid riske. Risk seekord aga end ei õigustanud ning leppida tuli taas kehvapoolse 22. kohaga. Nüüd jäi vaid üle oodata, millist sõitu teevad lähimad konkurendid.

Lõpuks, peale tulemuste avaldamist selgus, et olin hoolimata viimase etapi tulemustest möödunud kahest ebastabiilsemast kaasvõistlejast ning

tõusnud kokkuvõttes 7. kohale! Rõõm oli piiritu — loen seda kindlasti oma karjääri parimaks tulemuseks. Kuigi olen võitnud suusaorienteerumises medali nii juunioride MM-ilt 1998 kui ka Euroopa MV-lt alla 23-aastaste arvestuses aastal 2001, on need ikkagi noorteklasi saavutused. Ka Eesti meistritiitlid, mida kogunes viimasel aastal kahe ala peale kokku 5, teevad rõõmu, kuid ei ole olnud omaette eesmärgiks, mille nimel nii palju vaeva näha — vaimusilmas on terendanud ikka eesmärk läbi lüüa rahvusvahelisel areenil ning seetõttu on eriti hea meel, et raske töö on vilja kandnud ning vähemalt üks korralik tulemus saavutatud.

MAAILMA KARIKA SAATUS

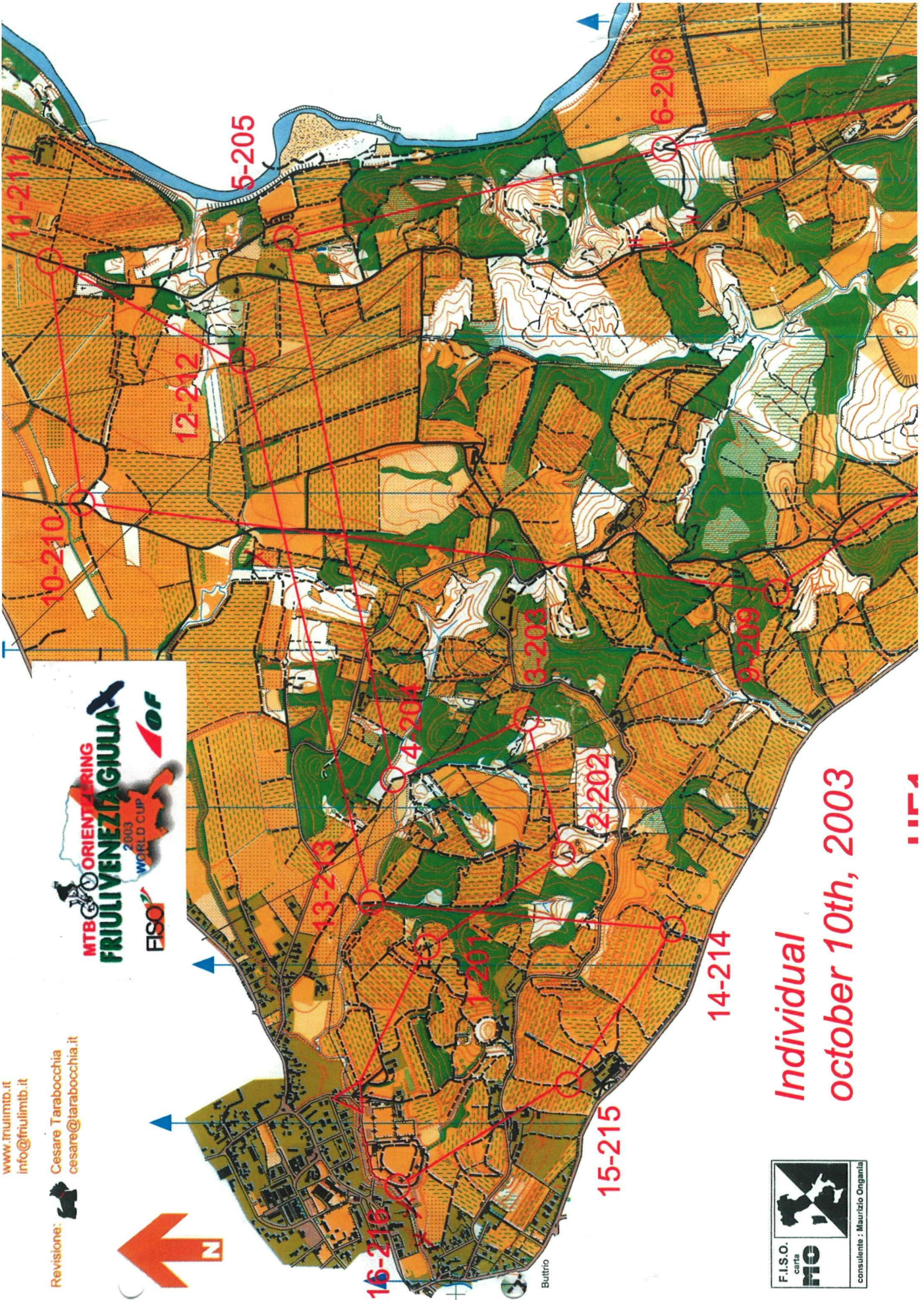
Heitlus Maailma Karika üldesikohale oli ülimalt põnev viimase etapi viimaste meetriteni. Finaaletapi eel oli soomlase Mika Tervalade edumaa kaasmaalase Jussi Mäkilä ees vaid 3 punkti, kuid Soome MV

finisisirgel õla murdnud Tervalast ei sõltunud enam midagi, sest tema taastus kodus operatsioonist... Kõik olenes nüüd otsustavast tavarajaetapist ning antud distsipliini valitsevast maailmameistrist Mäkiläst — vaja läks ainult võitu ning ka siis tulnuks

võrdsete punktide korral võitja selgitamiseks võrrelda koguni paremuselt seitsmenda etapi tulemusi — niivõrd võrdset olid kaks superässa sõitnud läbi hooaja. Mäkilä alustaski raevukalt juhtides veel poolel võistlusmaal, ent ligi 2-tunnise võistluse finisis tuli tal siiski tunnistada 37-sekundilist allajäämist väsimatule vene veteranile Viktor Kortchaginile, kes selle võiduga kindlustas ühtlasi endale MK-sarja kokkuvõttes 3. koha. Maailma Karikas kuulus taas Mika Tervalale, kes sarnaselt 2 aasta tagusele stsenaariumile napsas kõige napimalt üldvõidu Jussi Mäkilä nina alt.

TEATEFINAAL

Teatesõit peeti võimsa Tagliamento jõe ja San Daniele del Friuli linna vahelisel maalal, mis võrreldes tavaraja maastikuga oli rohkem avatud ning ka hõredama teedevõrguga. Hääleka kodupubliku suureks rõõmuks võitis teatevõistluse kindlalt Itaalia. Võõrustajate võit oli suurüllatus, sest itaallased polnud kunagi varem teatesõitudes isegi 6 hulka jõudnud, Poola MK-teateetapil olid nad alles 9. Orienteerumisjooksu mitmekordne maailmameister Alain Berger tõi teisena finisisse sveitslased, kes samuti polnud varem nii kõrgele tõusnud. Oma osa võis siin mängida ka mägede poegadele väga kodune maastik, kus lugesid ka sõidutehnilised oskused — laskumised olid tõesti väga järsud ja ohtlikud. Kolmandana finiseerisid tsehhid, ning alles neljandana jõudsid pärale pettunud soomlased, kes Maailma Karika teatevõistluste arvestuses

Individual
october 10th, 2003

www.imultmd.it
 info@friulimtb.it
 Revisione: Cesare Tarabocchia
 cesare@tarabocchia.it

suutsid siiski 1 punktiga lüüa nii sveitslasi kui ka tsehhe. Eestil kahjuks seekord võistkonda välja panna polnud, kuid kogemuste hankimise eesmärgil sõitsin avavahetust "Mixed Teamis", kuhu kuulus veel soomlaste ja prantslaste varumees. Võistkond sai nii lõõgijooline, et lõpuks olime finis 6. ja sedagi alles pärast "meie prantslase" allavandumise finisirsingel õigele Prantsusmaa ankrumehel Herve Clorile, kes muide figureerib UCI (Rahvusvaheline Jalgratta Föderatsioon) edetabelis esimese tuhande keskpaigas.

COPPA ITALIA

Järgmisel päeval oli samal maastikul kavas Itaalia Karikavõistluste finaaletapp, kus enamusk MK-I osalenuist enne koduteele asumist osa võttis, nautimaks mõnusat sooja kliimat ja pingevaba heitlust. Kaugeltki mitte ideaalse sooritusega õnnestus allakirjutanul teha selle võistlusreisi parim sõit, platseerudes lühirajal 7. kohale ja edestades seejuures ka eelmistel päevadel hiilanud Mäkilät ja Bergerit.

ETTEVALMISTUS

Kuna ülejäänud osavõistlused peale Tsehhi MK-etappide toimusid mägisemates piirkondades, sai neiks ka vastavalt valmistatud — Eestis käisin treenimas spetsiaalselt Vällamäel, lisaks kahel korral Itaalias, kus sai harjutada veelgi suurematel mägedel. Peale füüsilisele võimekuse on mägratturil

vaja veel ka julgust ning osavust, et olla kiire ja sujuv ebatasastel laskumistel, kus pahatihti on palju juurikaid ning lahtisi kive, mis võivad lisaks kõigele olla veel ka märjad ja libedad. Kui suur oli koormus? Suvel treenisin raskematel perioodidel 5 tundi päevas, püüdes leida optimaalset vahekorda kahe ala vahel — enamasti kuulus 3 tundi rattasõidule ning 2 suusatreeningutele (imitatsioon/rullsuusatamine).

Ent jõudmaks täiesti tippu tuleb veel palju trenni teha ja oma nõrku külgi järele aidata ning tugevaid veelgi tugevamaks muuta. Minu probleemiks on suundsuusatamisest tulnuna ikka veel orienteerumistehniline pool, mis kipub füüsilisele alla jääma. Rattaorienteerumises, mis on sünteetis suusa- ja suveorienteerumisest, võimendub see puudus veelgi. Kuigi minu areng rattaorienteerujana on olnud märgatav (2000 MK 45. koht, 2001 MK 20. koht), on oluliselt karmistunud konkurents ka ala siseseelt. Nii jäi mul näiteks üle-eelmisel kui ka sel hooajal parimaks MK üksiktulemuseks 7. koht, kuid kaotusprotsent oli 2 aastat tagasi Ungari tavarajal 13,3, tänavu pikal rajal Roomas vaid 4,8 — see annab tunnistust üldise taseme tõusust. Olgu märgitud veel, et MK-sarjas osales sel hooajal kokku 126 meest 22-st riigist.

EESTI ORIENTEERUJAD MK-SARJAS LÄBI AEGADE

Erinevaid alasid võrrelda on tänamatu ning

siinkohal polegi see eesmärgiks. Selge, et konkurents maailma tipus on väga tihe ning eriti raske on sinna jõuda ühe väikeriigi orienteerujal. Kui tiitlivõistlustel võib veel õnnega pooleks jõuda kõrgele kohale, siis MK-sarjas pole see lihtsalt võimalik. Tõsi küll, edu tiitlivõistlustel hinnatakse kõrgemalt, kuigi Maailma Karikasarja kokkuvõttes kõrgele kohale jõudmiseks on vaja vormis olla läbi terve hooaja ning nii mõneski mõttes on seda raskem saavutada kui MM-võistlustel, kus kavas mitu erinevat distantsi.

Eestlastest on MK arvestuses kõige kõrgemale jõudnud Rootsist elanud ja harjutanud suusaorienteeruja Mall Alev, kes oma parimal — 1997. aastal saavutas kokkuvõttes 7. koha. Esikümnesse on jõudnud suusaorienteerujatest veel 1994 MM-pronksi võitnud Maret Vaher, kes hooajal 1993 küündis MK-sarja 9. kohani.

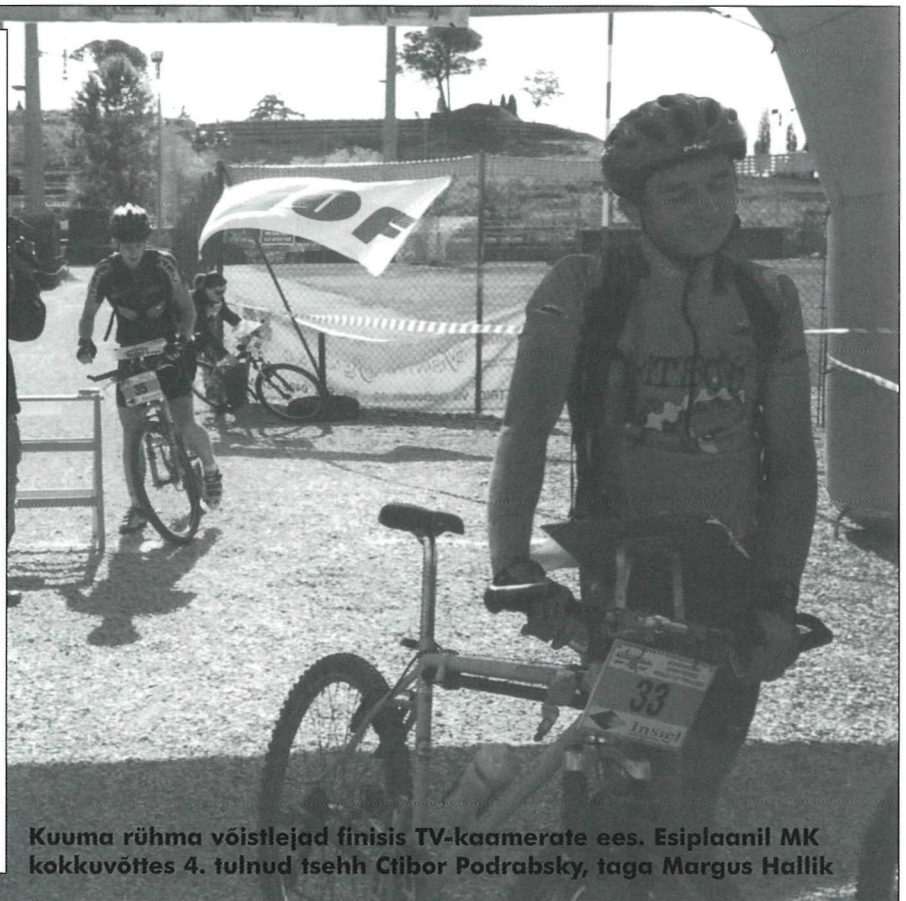
Orienteerumisjooksu MK-sarja karmis konkurents on esikümnesse lausa kahel korral jõudnud 1991. aasta MM-i medalist Sixten Sild, kelle parimaks jäi 1996. a hooaja lõppedetabeli 8. koht

Eesti rattaorienteerujatel polnud senini midagi vastu panna, aastal 2000 lõpetas MK-sarja kokkuvõttes meie parimana Arbo Rae 39. kohaga, aasta 2001 tähendas juba edasiminekut — Margus 20. ja Arbo 21. Murrangu tõi alles tänavune hooaeg, mil ka selles distsipliinis oli eestlasel asja Maailma Karikasarja esikümnesse.

2003 Rattaorienteerumise MK-sarja kokkuvõte

1 Tervalä Mika	FIN	194	37	40	40	35	37	40	
2 Mäkilä Jussi	FIN	191	40	37	35	37	40	35	37
3 Korchagin Victor	RUS	166	35	21	31	23	37	40	
4 Podrábský Ctibor	CZE	143	21	30	33	27	31	13	22
5 Midena Benjamin	FRA	141	27	33	26	30	25	21	21
6 Clor Hervé	FRA	140	31	28	31	25	18	18	25
7 Hallik Markus	EST	128	14	29	27	21	24	27	14
8 Mogno Michele	ITA	127	22	20	20	35	30		
9 Keskinarkaus Matti	FIN	123	28	29	33	33			
10 Grende Ants	LAT	121	12	20	25	33	20	23	
11 Tommola Mikko	FIN	121	26	27	23	15	30	15	
12 Sarkkinen Timo	FIN	116	20	19	26	16	35		
13 Zhurkin Maxim	RUS	112	19	26	23	19	25		
14 Tomeček Lubomír	CZE	111	17	13	28	24	29		
15 Rygl Jaroslav	CZE	107	30	40	9	28			
16 Randall Alex	AUS	101	37	28	22	14			
17 Schafner Beat	SUI	100	14	29	29	28			
18 Gasperotti Ivan	ITA	97	28	12	26	31			
19 Seger Simon	SUI	93	24	21	24	3	17	7	
20 Linhart Ales	CZE	93	11	5	18	19	21	24	
21 Goosens Dirk	BEL	90	22	19	22	27			
22 Delins Kaspars	LAT	88	8	11	26	12	31		
23 Vliegen Erik	BEL	81	7	23	16	17	18		
24 Wohanka Pavel	CZE	68	22	12	15	10	9		
25 Mager Holger	GER	68	17	11	11	8	19	10	
26 Sevèik Martin	CZE	65	29	13	23				
27 Rae Arbo	EST	63	23	13	5	22			
28 Tompuri Tuomo	FIN	60	29	15	16				
29 Procházka Jiří	CZE	55	30	25					
30 Kudre Raul	EST	54	24	30					
34 Otesson Rene	EST	49	3	17	14	15			
49 Mändmets Mait	EST	20	16	4					
76 Pöld Heigo	EST	1	1						

Kuuma rühma võistlejad finis TV-kaamerate ees. Esiplaanil MK kokkuvõttes 4. tulnud tsehh Ctibor Podrabsky, taga Margus Hallik

Autoorienteerumine — ?

ORMAR LUTSBERG

Kõik algas sellest, et SK Raudroos rentis paaril korral EOL-ilt autoorienteerumise võistlusteks SI pulki. Asi hakkas huvitama — mida see autoorienteerumine endast kujutab?

Mõeldud-tehtud ning esimene võimalus minu jaoks uue alaga tutvumiseks avanes novembri õhtupimeduses Tallinna lähistel. Võistlus toimus suures osas Männiku militaristliku maastikuga o-kaardil, millest tuletus võistluse nimigi — "Militaar-maastikud 2003".

Starti oli kogunenud 24 eki-paazi. Kuna tegu oli autoorien- teerumise mõistes üllatusvõist- lusega (vahepeal õine orientee- rumisjooks maastikul), siis tun- dus see just ka o-jooksu harras- tajatele hästi sobivat. Eelnev in- fo or.teated listis oli mõjunud sedavõrd, et lisaks meie tiimile leidsin stardis seimas veel 3–4 orienteerujatest koosnevat eki- paazi. Viimase juures loen ori- enteerujateks loomulikult neid, keda nägupidi o-radadelt tun- nen — kellele olen võistlustel medaleid ja auhindu üle and- nud.

Kergema vastupanu teed min- nes õnnestus mul võistkonnasi- seselt autorool enda kätte ha- rata ja jooksjaks jäi seekord kaardilugejast paarimees. Luge- sine läbi juhendi ja võistlusinfo ning asi eriti keeruline ei tun- dunud. Kahtlusi, ja olgu ette- rutatult kohe öeldud, et üllatusi

ka muidugi tuli.

Sõit käis legendi järgi. Ette oli antud kohustuslik keskmine kiir- rus ajakontrollpunktide (AKP) vahelistel lõikudel, kusjuures legendisse tuli kirjutada kõik kohustuslikule trassile jäänud tähised (kirjatähht või number mustal tahvil). Esimeste ristmi- ke ja legendi kokkusobimise järel saime aru, et oleme legen- di noolekeste järgi sõitjateks sündinud. Kõik klappis, peale keskmise kiiruse hoidmise. Nä- gime vaid, kuidas paljud teised trassil eksinud polügooni tee- del navigeerisid ja olime ülimalt rahul, et meil kõik nii hästi klappis.

Jõudes ajakontrollpunkti, kust algas õine o-jooks, pidasime end liidrite hulgas olevaks — meie leidsime ju kõik autotras- sil olnud tähised legendi järgi korralikult üles. Arvasime, et puhas sooritus on niivõrd tähtis, vältimaks karistusminuteid. Ori- enteerumisega sai paarimees ka kenasti hakkama, leides kõik KP-d, mina sõitsin sel ajal auto- ga mööda liivaseid polügooni- teid ning kohtusime alati täpselt kokkulepitud paikades.

Esimene suur probleem tekkis aga poolal rajal, kui legend järs- ku enam meie poolt kujutatava maastiku ja teedega ei sobinud. Samas oli täiesti ootamatult tee ääres selline AKP, mida meie le- gendis ei olnud. Nõutult ürita- sime end "paika panna" ja murdsime pead, kas märkida legendis olematut, kuid AKP-ga sarnanevat punkti? Edasi-tagasi, siia-sinna — nii kulus aeg ja lõ- puks otsustasime selle kahtlase AKP märkimata jätta. Ja kuna tegime antud olukorras mitu valet otsust korraga, kaotasime palju aega ja trahvi saime ka märkimata AKP eest täie raua- ga. Lõpptulemus oligi see, et me ei mahtunud kontrollaja sis- se, mispärast finisid meie tule- mus tühistati ja protokollis mär- giti tulemuse kohale "AEC". See tähendas, et olime olnud rajal liiga aeglased ja ületanud kont- rollaja. Üle kahe tunni oli aga põnevust piisavalt, autoga läbi- sime selle jooksul veidi üle 20 km.

Kogemusi saime avastardist aga niipalju:

1. Rada tuleb proovida läbida alati ette antud keskmiste kiir- rustega
 2. Kontrollaega ei tohi kunagi ületada
 3. Kõik AKP-d tuleb läbida ja märkida (ka juhuslikud)
 4. Kõiki autotrasil olevaid tä- hiseid pole oluline märgata ega kirja panna. Põhiline on hoida keskmist kiirust ja üritada püsi- da ettenähtud trassil
 5. Joostes orienteerudes pole vaja kõiki KP-sid läbida (trahvi- minutite saamine pole nii hull kui kontrollaja ületamine)
- Neid punkte järgides peaks järgmisel katsel meid saatma suur edu. Elame, näeme!
- Kokkuvõttes oli esmakogemus huvitav, kuid pealkirja küsimär- gile jäi sel korral veel vastus leidmata.

Martti Kuldma koos **Tauno Siitamiga** korraldasid 13.nov. eksperimentaalse segaorientee- rumisvõistluse, kus olid koos auto joonorienteerumine (le- gendi järgi seekord) ja metsa jooksuorienteerumine sundva- likorienteerumisena. Start oli Männikult, metsas joosti Männiku ja Laagri endistes sõjaväe- osades, finiseeruti Peoleo motellis. Peaauhinnaks oli lend väi- kelennukil, mis sügisestest ilmastikust tingituna õnnestus reali- seerida alles detsembris.

RAUDROOSI PILDIALBUM

Kinnitatud EOL juhatuses 26.11.2003

EESTI KOONDISE KOOSTAMISE ALUSED SUUSAORIENTEERUMISES 2004. AASTAL

HD21 MM 11.–15.VEEBRUAR 2004 ÄSARNA-ÖSTERSUND (ROOTSI)

1. Võistkonna suurus sõltub sportlaste sportlikust tasemest. Koondise koostami- sel arvestatakse 2003.a saavutatud tule- musi ning tulemusi 2004.a Põlva MV-I ja Eesti MV-I: kokku 5 starti, millest arvesse läheb 2 paremat tulemust lühi-, tava- või pikalt rajalt. I koht 1p., II koht 2p, II koht 3 punkti jne. Võrdsete punktide korral parim tulemus Eesti MV-Ilt.

2. Min võistkond 3 meest, max võistkond 4 meest + 3 naist.

3. Koondise nimetavad Mati Ojandu ja Ormar Lutsberg ning lõpliku koondise kinnitab EOL juhatus.

4. EOL tasub koondisesse nimetatutel vähemalt stardimaksu.

5. EOL kannab koondise treeneri kulud.

JUUNIORIDE MM JA NOORTE EM

19.–25.jaanuar 2004 Vuokatti (Soome)

1. Sportlase 2002 ja 2003.a tulemused ning 2004.a hooajaks ettevalmistuse tase;

2. Põlva MV 2004 kahest stardist parim

tulemus — I koht 1, II koht 2, III koht 3 ja jne punkti, võrdsete punktide korral pikema distantsi tulemus.

3. Koondise nimetavad O.L ja M.O ning kinnitab EOL.

4. Koondise max. suurus:

4.1 Juunioride MM — 3+3

4.2 Noorte EM — 2+2

5. EOL tasub koondisesse nimetatutel ainult stardimaksu.

6. EOL kannab koondise treeneri kulud.

Talv! Talv? Talv.

Kuigi oleme juba uues, 2004. aastas, meenutaks veel põgusalt möödunud lumerohkete talve — MK-aastat ning hooaega, kus peeti ühe talve jooksul 5 EMV distantsi.

MK osavõistlused toimusid Itaalias, Rootsis, Eestis ja Venemaal — viimasel neist ei olnud Eesti esindatud. Ettevalmistusperioodil toimus koondisel 2 laagrit Soomes (oktoobris Vuokattis ja novembris-detsembris Äkäslompolas), suvel nädalalõpulaagrid Haanjas Jaanimäe spordibaasis.

Koondislaste terviseprobleemide tõttu tuleb hooaega pidada suhteliselt ebaõnnestunuks — Tõnis Ermil oli oktoobris põlveoperatsioon, Itaalias sai Ander Ojandu vigastuse, enne Rootsi osavõistlusi haigestus Margus Hallik ja koduetapi ajal olid haiged Kadri Limberg ning Tarmo Siimsaare. Seetõttu mahuti 15 parima hulka vaid kaks korda, mis oli loodetust vähem.

Arengut näitasid Margus ja Tõnis ning Siiri Mere. Plusspoolele veel tuleb lisada veel fakt, et koduetapi lühirajal olid punktikohal (esimese 35 hulgas) koguni 7 Eesti meessportlast ja kaks võistelnud naist kahekümne viie hulgas.

TULEMUSED:

MK Itaalias — tavarada: 24. Margus Hallik, 39. Ander Ojandu; Tuuli Mäeots 26.

Sprint: 18. Margus, 50. Ander; Tuuli 26. Pikk rada: 33. Ander; Tuuli 23.

MK Rootsis — Tavarada: 29. Margus, 36. Tõnis Erm, 44. Taavi Nurm, 54. Reigo Vatsk; Siiri Mere 19.

Teade: 13. Eesti (Tõnis, Taavi, Reigo) Pikk rada: 31. Margus, 40. Taavi Sprint: 20. Margus, 30. Tõnis, 41. Taavi Tavarada: 14. Margus, 30. Tõnis, 34. Taavi

MK Eestis — Pikk rada: 23. Raul Kudre, 26. Margus, 31. Tõnis, 32. Heiti Hallikma, 34. Taavi, 36. Randy Korb, 38. Tarvo Klaasimäe; 22. Siiri ja 25. Tuuli

Lühirada: 14. Ander, 19. Margus, 20. Raul, 23. Tõnis, 31. Heiti, 32. Randy, 35. Tarvo, 46. Taavi; 19. Siiri ja 26. Tuuli.

MK kokkuvõte: 25. Margus, 45. Tõnis, 46. Raul, 49. Ander, 65. Heiti, 70. Randy, 71. Taavi, 74. Tarvo; 32. Tuuli,

36. Siiri

Juunioride MM Venemaal — Pikk rada: 11. Siiri ja Reigo 41. Lühirada: 14. Siiri ja Reigo 35.

Noorte EM Venemaal — Pikk rada: 8. Anniki Inno Lühirada: 6. Anniki

2004. a MMiiks Rootsis Asarnas valmistuvad Margus Hallik, Tõnis Erm, Ander Ojandu, Taavi Nurm, Tõnis Jürimäe ja Tuuli Mäeots. Juunioride MM-ks ja noorte EM-ks Soomes Vuokattis valmistub samuti pooltosinat sportlast. Vastavalt võimalustele harjutati novembri lõpus Vuokattis ja seejärel jätkus treeningtöö vastavalt sportlaste oma võimalustele siin- ja sealpool riigipiiri. Margus harjutas detsembri lõpuni Itaalias, kus tegi ka esimesed ja edukad stardid. Teised koondise kandidaadid planeerisid võistelda detsembris Soomes, kuid kahjuks ilmataat sellega nõus ei olnud.

Vaadates kodust kalenderplaani ja lähinaabrite võistlusi, peaks ka uus talvehooaeg kujunema võistlusvõimalusterohkeks ja huvitavaks.

Meelekindlust ja tervist kõigile ning head seda aastat!

MATI OJANDU

PS Mõned soovitusel sportlastele, kes soovivad lähitulevikus (3–5 aasta pärast) saavutada SO-s Eestis arvestatavat rahvusvahelist tulemust:

1. Leida koos abilistega põhjendatud motivatsioon.
2. Varuda piisavalt kannatust ja "musta tööd" tahet.
3. Saavutada suusatase, mis kindlustab meestel Eesti suusmeistrivõistlustel 15 km või 30 km vabatehnikas koha 5–10 hulgas, naistel 3–6 hulgas.
4. Keskenduda ühele alale, st SO-le (muid alasid kasutada treeningu mitmeskestamiseks).

SUUSA-O KOONDISE KOOSTAMISE ALUSEID LOE LK 13

KOMMENTAARE LUUBI KASUTAMISE KOHTA

SIXTEN SILD

Ma ei ole ise kunagi luupi orienteerumisel abivahendina kasutanud, kui tean, et vähemalt veel mõne aasta eest jooksis suurem osa Sveitsi koondisest omamaise Recta-kompassiga. See kompass torkas silma eelkõige hästi paksu luubi poolest, mis oli vist isegi suurem kui kompass ise. Ning loomulikult kasutasid nad seda. Sveitsi parimad orienteerujad on läbi aegade maailma tipus olnud — nii et kahjuks pole see neile kindlasti mitte tulnud. Olen seda usku, et luubist võib nii mõnelgi otsustaval hetkel tublisti abi olla. Arvatavasti võib igaüks kohe meenutada mõnda suuremat viga, mille põhjustas kaardi ebatäpne lugemine, kuna silm ei suutnud olulisi detaile jooksu pealt eristada. Luubi profülaktiline kasutamine enne KP-piirkonda jõudmist aitaks ilmselt selliste vigade hulka oluliselt vähendada.

Kindel on aga ka see, et luubist kasu saamiseks tuleb tema kasutamine eelnevalt treeningutel hästi omandada. Vastasel juhul võib ta kasu asemel isegi kahju tuua — näiteks nimetatud mõõtkava muutmise efekti näol.

ANU ANNUS

KAS LUUPI ON KORRALIKU SILMANÄGEMISEGA O-SPORTLASELE ÜLDSE VAJA?

Minu meelest ei kasutata tänapäeval luupi mitte silmanägemise nõrkuse vaid kaardi liiga tiheda joonistuse pärast. Miftenormaalse silmanägemisega inimesed kasutavad niikuinii kontaktläätsi või prille. Seega võib arvata, et kui muud o-tehnilised oskused on juba omandatud, on ka luubist abi.

KAS SA JOOKSED LUUBIGA VÕI KAVATSED SELLEGA JOOKSMA HAKATA?

Mina ei jookse ega kavatse veel lähiajal ka hakata. Kõigepealt peab o-tehnikas teised puudujäägid kustutama... Siis võib mõelda lisa-instrumentide abile. Mul on küll kompassis luup täitsa olemas, aga kasutanud olen seda vaid väga noorelt tuld süüdates.

KUI PALJUSID TIPPE TEAD SA LUUPI KASUTAVAT?

Tean mõningaid mehi, aga mitte ühtegi naist! Võib-olla pole lihtsalt tähele pannud.

KAS LUUBI KASUTAMISEL ON RISK, ET "MÕÕTKAVA MUUTUS" LÖÖB RÜTMI SEGI?

Ei ole proovinud ega oska seega kogemustest rääkida. Küll aga arvan, et luupi kasutatakse eelkõige tiheda detailirikka maastiku puhul ja seal ei ole eesmärgiks mitte maa pikkust mõõta, vaid kõik kaardist kätte saada ja siis seejärel maastikult need detailid üksteise järel "üles noppida". Seega ei ole oluline mitte mõõtkava, vaid reas olevad objektid.

Luup — veteranide abivahend — kõigile!?

Paljud arvavad, et luup on sobilik abivahend vaid veteranieas orienteerujatele, kelle jaoks on isegi 1:10000 mõõtkavas kaardi lugemine kehva nägemise tõttu raskendatud. Käesolevas artiklis refereerin Saksa koondise liikme Ingo Horsti lugu tema üheaastasest luubi kasutamise kogemusest.

25-aastane Ingo Horst on Saksa A-koondise liige 2002. aastast ning ta lemmikmõõtkavaks on 1:15000, mille lugemiseks ta prille ei vaja. Ingo kohad Sveitsi MMil olid 22. ja 23.

Ingo arvates annab luup ka heade silmadega inimesele orienteerumises mitmeid eeliseid:

Kaarti saab lugeda suurema tempo pealt.

Olulised pisiobjektid, mida tavalugemisel tähele ei panda, tulevad luubiga esile. Näiteks saab abidetailidena kasutada väikesi kraavikesi, ojaniresid, kõlviku-piire.

KP ümbrus muutub palju selgemaks ja KP asukoht selgemini loetavaks.

Reljeefijoonte struktuur on paremini loetav ja kergemalt interpreteeritav, hõlpsamalt on võimalik eristada peeneid musti ja pruune jooni (kaljude asupaika nõlval).

Õigeaegse luubi kasutamise/mittekasutamisega vaadeldakse olulisi kaardidetaile palju teadlikumalt

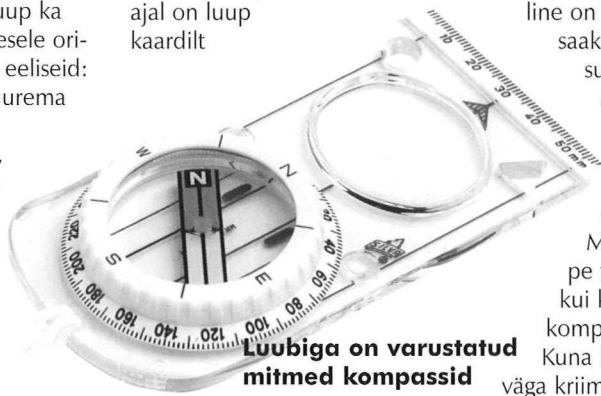
Ingo Horsti jaoks on luubi kasutuselevõtt KP läheduses ka signaaliks, et nüüd algab täppisorienteerumine. Alles luubi kasutamisega sai Ingo aru, kui tihti joostakse KP piirkonda sisse tegelikult „pimedalt“. Seega saab

luubi abil joosta nii kiiremini kui ka kindlamalt.

ÕIGE KASUTAMINE

Loomulikult toob luup kasu üksnes siis, kui seda õigesti kasutada. Ingo ei pea otstarbekaks lugeda terve rada kaarti vaid luubiga — kui nägemine on kaardi lugemiseks liiga nõrk, tuleks

mõelda pigem prillide või kontaktläätsede peale. Luupi tuleb kasutada raja nendes lõikudes, kus seda tõeliselt vajatakse — seal, kus tuleb lugeda üksikuid objekte. Ülejäänud ajal on luup kaardilt

Luubiga on varustatud mitmed kompassid

kõrvale pööratud, et ta ei häiriks ülevaadet raja üldisest planeeringust (raja ristumine!) ja teevalikut.

On laialt levinud eelarvamus, et luubi kasutamisel kaob kaugustaju, kuna luubi all oleval kaardiosal tekib äkki „uus mõõtkava“. Ingo Horst seda väidet ei toeta, kuna tema arvates vaadeldakse KP piirkonnas või ka väga detailiderohkel maastikuosal peaaegu ainult objektide omavahelist asetust, mitte aga nende suhtelist kaugust üksteisest. Seevastu sammulugemine ja kauguse hindamine on detailidevaese maastiku tehnikad ning

sel osal orienteerumiseks luupi vaja ei ole.

Igal juhul tuleb luubiga jooksmist enne suurele võistlusele minekut treenida. Rahulik treeningmiljöös tuleb lahendada luubi kasutamise kõikevõimalikud probleemid ning leida oma luubi kasutamise rutiin.

ERINEVAD MUDELID

Luupe on erinevaid. Seeriatootmises (SILVA, MOSKOW) on luubiga varustatuna saadaval nii pöidla- kui ka plaadikompass. On ka lihtsalt pöidla otsa käivaid luupe, mida saavad kasutada need, kel plaadikompass teises käes.

Luubi saab ka tavalisele kompassile külge monteerida. Ouline on seejuures, et luupi saaks kaardi pealt ilma suurenduseta lugemise ajaks kõrvale keerata. Kompassidele külgeehitatavaid luupe toodavad samuti SILVA ja Moskva tehased. Luupe tehakse nii parema- kui ka vasakukäeliste kompasside tarvis.

Kuna luup on kumera ja väga kriimustuskartliku pinnaga, tuleks ta transpordi ajaks pehmema riidetüki (n taskurätiku) sisse pakkida.

Väike nõuanne: SILVA's toodetud luup on Silva Jetõ pöidla-kompassi jaoks üsna ideaalne, kuid kahjuks kipub ta liiga sageli metsas kompassi küljest ära tulema ja ära kaduma. Seepärast tuleks eelnevalt hoolikalt läbi mõelda, kuhu luup kindlalt kinnitada. Kleiplint on siinjuures hea abimees.

**REFEREERINUD
MARET VAHER**

KOMMENTAAR VT KA KÕRVALLEHEKÜLG

OLLE KÄRNER

KAS LUUPI ON KORRALIKU SILMANÄGEMISEGA O-SPORTLASELE ÜLDSE VAJA?

Minul on silmanägemine normis. Sellest hoolimata olen pärast mitmeid võistlusi mõelnud, et täna oleks küll luupi vaja olnud. Minu seisukoht on see, et korralik kaart peab korraliku silmanägemisega o-sportlasele olema selgelt loetav ka luubita. Kui pole — olgu see siis tingitud kaardistamisest (liiga palju „prahti“), mõõtkavast või viletsast trükkivaliteedist — ei tohiks sellist kaarti võistlustel kasutada, suurvõistlustel kohe kindlasti mitte. Paraku on reaalsus, et loetamatuid kaarte tuleb aegajalt ette ja seega võib luup osutada tänuväärseks abimeheks.

KAS SA JOOKSED LUUBIGA/KAVATSED SELLEGA JOOKSMA HAKATA?

Mina ei jookse, kuigi, nagu öeldud, olen sellele korduvalt mõelnud. Enim puudust olen luubist tundnud KP läbimisel.

MILLISED ON SINU LUUBI KASUTAMISE KOGEMUSED; KUI PALJUSID TIPPE TEAD SA LUUPI KASUTAVAT?

Ma pole selle alusel kunagi jooksjaid lahterdanud ja ei oska öelda, et kes konkreetset tippudest luupi kasutavad. Tüüpiline näide, mis alati tuuakse, on Jörgen Rostrup Tampere MMil maailmameistriks tulles. Temal pole muidugi ka silmanägemisega kõik korras ja ma pole sugugi kindel, et tal luupi järjepidevalt vaja läheb.

KAS LUUBI KASUTAMISEL ON RISK, ET „MÕÕTKAVA MUUTUS“ LÖÖB RÜTMI SEGI?

Ei usu. Kuigi, ausalt, ma pole võistlussituatsioonis seda tõrget asja proovinud. Tegu on ju ikkagi konkreetse situatsiooni täpsustamisega. Valdav enamus kaarditööst, st rütm/hoogu, millega edasi liigutakse, saadakse ikkagi otse paberilt.

Orienteerujakalender

jaanaristoktoobrini

2004

Jaanuar

1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31

Veebruar

1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29

Märts

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

Aprill

1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30

Mai

1 2
3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30
31

Juuni

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30

EOLi 2004. aasta kalenderplaan

JAANUAR		SO	FIN	FIN	www.orienteeing.org/s_wmoco4_b2.doc
19.01 .. 25.01	SO Junioride MM	SO	FIN	FIN	www.orienteeing.org/s_wmoco4_b2.doc
19.01 .. 25.01	SO Veteranide MM	SO	FIN	FIN	www.orienteeing.org/s_wmoco4_b2.doc
19.01 .. 25.01	SO Noorte MM	SO	FIN	FIN	www.orienteeing.org/s_wmoco4_b2.doc
24.01	SO Tallinna MV 3. etapp	SO lühirada	EST	OK Nõmme	www.tartumaraton.ee/estoloppet
25.01	Viru Maraton	suusatamine	EST		kobras.polvamaa.ee
30.01 .. 01.02	SO EMV — sprint, lühirada, tavarada	SO	EST	OK Põlva Kobras.	
VEEBRUAR					
08.02	Tartu Maraton	suusatamine	EST		www.tartumaraton.ee/fm
09.02 .. 16.02	SO MM	SO	SWE		www.asarna.com/skiwoc2004
22.02	Tallinna Maraton	suusatamine	EST		www.tartumaraton.ee/estoloppet
29.02	SO Tallinna MV 4. etapp	SO tavarada	POL	OK Nõmme	
MARTS					
07.03	Haanja Maraton	suusatamine	EST		www.haanjamaraton.ee
APRILL					
09.04	Põlvamaa lahtised MV	OJ öine	EST	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee
10.04 .. 11.04	11. Meisiga 2004	2 x OJ	EST	Saaremaa OK	aste.edu.ee/~SOK/heljalp/himl
10.04 .. 11.04	Karjalaskevoisistlus	2 x OJ	EST	OK Võru	www.okvortu.ee
16.04	45. Jüriööjooks	OJ öine teade	EST	OK Põlva Kobras.	kobras.polvamaa.ee
17.04 .. 18.04	14. Peko Kevad	2 x OJ	EST	OK Peko	my.tele2.ee/peko
24.04 .. 25.04	10-mila	OJ öine teade	SWE		
25.04	Punktijaht	OJ ühisstart	EST	OK Orvand	
28.04	Nõmme koolide 4. Jüriöö o-jooks	OJ tavarada	EST	OK Nõmme, Tallinna Rahumäe PK	
30.04 .. 02.05	ILVES-3	3 x OJ	EST	OK Ilves	www.okilves.ee
MAI					
08.05 .. 09.05	Virumaa O-jooks	2 x OJ lüh tava	EST	OK Rakvere	www.raok.ee
15.05 .. 16.05	Tartu Kevad 2004 + üllatusvoisistlus	3 x OJ	EST	Vehendi, Rõngu	www.kape.ee
15.05	II Lahemaa Karikas	OJ tavarada	EST	OK Kooperaator	
16.05	II Klubi Karikas	OJ teade	EST	Sambiapõllu	
22.05 .. 23.05	BALTI MV	OJ + teade	EST	OK Võru	www.okvortu.ee
26.05	Alu sprint (16, 18, 21 klasside katsevoisistlus)	OJ sprint	EST	OK Orvand	
29.05	EMV lühirada	OJ lühi	EST	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee
30.05	EMV HD21 teade	OJ teade	EST	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee
JUUNI					
05.06	37. Rosma jooks	jooks	EST	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee
06.06	26. Lõuna-Eesti KV	OJ	EST	OK Põlva Kobras	kobras.polvamaa.ee
10.06 .. 13.06	EOLi noortelaager	laager	EST	?	www.orienteeurimine.ee
12.06 .. 13.06	Kõrvemaa Rogain	rogain	EST	OK Orion	www.orion.ee

13.06	Läänemaa MV	Uuejõe	EST	OK Okas, A. Kivistik
19.06 .. 20.06	Jukolan ja Venlojen Viesti	Oj õine teade : Jämi	FIN	IKNV ja Kansu
20.06	Haapsalu linna 725. aastapäeva pargivõistlus	Oj sprint	EST	OK Okas, A. Kivistik
23.06 .. 29.06	Üliõpilaste MM	Oj	CZE	orientacnibeh.cz/english/wuoc2004
25.06 .. 27.06	Noorte EM	Oj	AUT	www.oefol.at
26.06 .. 27.06	Kalevi XXI Suvejooks	2 x Oj tava	EST	OK Orion
27.06	Bike Adventure 2004	RO valik, 4 h	EST	OK Nõmme, A. Rae
JUULI				
02.07 .. 04.07	Ilvesteade	Oj teade	EST	OK Ilves
03.07 .. 10.07	Veteranide MM	Oj	ITA	www.wuoc2004slago.org
04.07 .. 11.07	Juunioride MM	Oj + teade	POL	www.wksifotagdynia.pl/wuoc2004.htm
10.07 .. 11.07	2. Peko MTBO	2 x RO	EST	OK Peko
10.07 .. 17.07	EM ja MK etapid 1-4	4 x Oj	DEN	my.tele2.ee/peko
15.07 .. 18.07	4EST	4 x Oj	EST	www.eoc2004.dk
19.07 .. 23.07	FIN-5	5 x Oj	FIN	OK Kooperator
19.07 .. 23.07	O-Ringen	5 x Oj	SWE	www.otingen.com
24.07	RO Tallinna MV	RO lühirada	OK Nõmme, K. Nurja	
25.07	RO Tallinna MV	RO tavarada	OK Nõmme, K. Nurja	
31.07 .. 01.08	Peraküla 2004	2 x Oj tava	EST	OK Kape, A. Kivistik
AUGUST				
06.08 .. 08.08	16. Koprakarikas	3 x Oj	EST	OK Põlva Kobras
14.08	Joka GP ja Järvamaa MV	Oj tavarada	EST	OK Põlva Kobras
15.08	Joka GP	Oj lüh tava	EST	JOKA
20.08	EMV õine	Oj õine	EST	HOK
21.08	EMV sprint 12:00	Oj sprint	EST	HOK
21.08	43. Hillumaa KV 16:00	Oj lüh tava	EST	HOK
21.08	Noorte Jukola	Oj teade	FIN	Liekas Rasti
22.08	RO 2. EMV	RO	EST	HOK
28.08	EMV tavarada	Oj tavarada	EST	www.hot.ee/hok
29.08	EMV teade (noored+veteranid)	Oj teade	EST	www.okvoru.ee
SEPTEMBER				
04.09	Lääne-Virumaa MV	Oj lüh tava	EST	Rakvere OK
04.09 .. 05.09	Marukarikas MTBO	2 x RO	EST	OK M.A.R.U.
05.09	Rapla maakonna MV	Oj lüh tava	EST	OK Orvand
11.09 .. 19.09	MM ja MK etapid 5-8	Oj + teade	SWE	www.wuoc2004.com
11.09 .. 12.09	Eesti-Läti-Leedu noortematš	Oj + teade	LAT	
18.09 .. 19.09	Põlva maakonna MV	Oj + teade	EST	OK Peko
24.09	Eesti Koolisportlilidu MV	Oj tavarada	EST	OK Põlva Kobras
25.09 .. 26.09	XV Suunto Games	2 x Oj	EST	www.okvoru.ee
OKTOBER				
02.10	EMV pikk rada	Oj pikk	OK Põlva Kobras	
02.10 .. 03.10	Noorte Batiikarikas	Oj	OK Javonis	
09.10	5. TA OK rogain	rogain	EST	keeks.cyber.ee/ta-ok
14.10 .. 17.10	Euromeeting	Oj + teade	HUN	
16.10	Pärnumaa MV ja OK West AV	Oj pikk	EST	OK West
19.10 .. 24.10	MK etapid 9-12	Oj + teade	GER	www.world-cup2004.de
18.10 .. 23.10	2. RO MM	RO + teade	AUS	www.2004worldmtbo.org
SO — SUUSAORIENTEERUMINE; OJ — ORIENTEERUMISJOOKS; RO — RATAORIENTEERUMINE				

Juuli

- 1 2 3 4
- 5 6 7 8 9 10 11
- 12 13 14 15 16 17 18
- 19 20 21 22 23 24 25
- 26 27 28 29 30 31

August

- 1
- 2 3 4 5 6 7 8
- 9 10 11 12 13 14 15
- 16 17 18 19 20 21 22
- 23 24 25 26 27 28 29
- 30 31

September

- 1 2 3 4 5
- 6 7 8 9 10 11 12
- 13 14 15 16 17 18 19
- 20 21 22 23 24 25 26
- 27 28 29 30

Oktoober

- 1 2 3
- 4 5 6 7 8 9 10
- 11 12 13 14 15 16 17
- 18 19 20 21 22 23 24
- 25 26 27 28 29 30 31

November

- 1 2 3 4 5 6 7
- 8 9 10 11 12 13 14
- 15 16 17 18 19 20 21
- 22 23 24 25 26 27 28
- 29 30

Detsember

- 1 2 3 4 5
- 6 7 8 9 10 11 12
- 13 14 15 16 17 18 19
- 20 21 22 23 24 25 26
- 27 28 29 30 31

Teekond Eduni

III osa

KENT OLSSON

Ajakirjast "O-sport" (www.orient-sport.com) tõlkinud TIMO SILD

KESKENDUMINE

Keskendumiseks pean ma oma eluviisi kohaldamist eesmärgiga, mille olen endale püstitanud, ja selle saavutamist. Kui olen endale sihi seadnud, pean oma mõistusele selgeks tegema, et ma seda tõepoolest saavutada tahan. Tee eesmärgini on pikk, käänuline ja paljude tipikutega. Esile kerkivad mitmed küsimused, mis ei tohi jääda vastu- seta:

- Missuguseid füüsilisi ja vaimseid raskusi ma kohtan?
- Missugune treeningutüüp sobib mulle eesmärgi saavutamiseks kõige paremini?
- Missugustest võistlustest ja laagritest peaksin osa võtma?
- Missugust toitu peaksin sööma, mida vältima?
- Missugust mõju avaldab treenimine minu tööle? Millal on õige aeg puhata?
- Missugust mõju avaldab treenimine mu eralelule?
- Kuidas peaksin suhtuma sponsoritesse ja teistesse, kes minu käekäigust huvituvad?
- Missugustest ohtudest ja probleemidest tuleb üle saada?

Õigete vastuste leidmine ning asjade selgusele jõudmine olidki minu jaoks kõige olulisemad. Protsessi lõpus ei tohtinud alles jääda ühtegi küsimärki, esineda võisid vaid hüüumärgid! Kui olin sihi paika pannud, algas raske ja nõudlik töö. Selle käigus pidin täitma kõik nõudmised, mis ma endale ette olin seadnud. Valisin erilise elustiili, mis oli

Pidev võitmine on küll tore, aga igal võistlusel pole võimalik tipus olla

täis liitmeid verd, higi ja pisaraid. Tugev treenimine polnud mitte alati lõbus. Soos tilgatuks higistamist ei saa just toredaks ajaviiteks nimetada, aga seda oli vaja teha. See oli ka põhjus, miks üritasin treenimist kogu aeg rõõmsamaks muuta. Pidin alati olema suuteline leidma oma treeningus inspireerivaid momente.

Keskendumine nõuab paljudest ahvatlevatest asjadest loobumist. Keegi ei suuda kõigega hakkama saada ning mõnikord on väga raske öelda ei. Orienteerumises pole paljud tegevused otseselt treeninguga seotud ning mõningad neist näivad väga huvitavad ja ahvatlevad. Aeg-ajalt võib ju mõel-

da mitmesugustel üritustel osalemisest, kuid pead olema piisavalt tugev, et neist vajadusel keelduda. Kaalusin alati kõik hoolega läbi, olenemata sellest, kas tege- mist oli kutsega võistlusele või peole. Pidin alatasa pärima endalt: „Kas see vastab mu eesmärkidele?” Võtsin üritusest kindlasti osa, kui see minu plaane ei seganud, ent kui tekkis väiksemgi kahtlus, ütlesin kind- lalt: „Ei”. Ma ei võinud riskida ning loota, et kõik laabub. Iial ei tohi lasta ennast keel- itada. Eesmärk, mille poole püüdlud, peab alati selge ja nähtav olema, vastasel juhul oled puudulikult keskendunud.

VÕISTLUSED

Kui lähenes mõni suurvõistlus, tundsin alati vaimset ja tehnilist valmisolekut. Samas pi- din pidevalt olema informeeritud ning evi- ma kindlustunnet, et võistluste läbiviijal on kõik hästi korraldatud. Majutus, transport, töit, ajakava? — ka need küsimused ei tohtinud vastamata jääda. Ettevalmistuse vii- mases staadiumis ei tohi võimaluse korral olla ühtegi negatiivset mõjuavaldust. Ma ei mõelnud millestki muust, kui konkreetsest võistlusest. See, et suutsin endale eesmärgi püstitada ning selle saavutamiseks teha kõik, oli mu tugevaim omadus. Tänu sellele kasvas ajapikku ka minu enesekindlus.

Võistlemine mulle meeldis ning arvan si- ani, et see on orienteerumise juures parim osa. Üritasin alati osaleda võimalikult palju võistlustel. Tavaline hooaeg algab märtsis ning lõpeb novem- bris, ilmselt võtsin hooaja jooksul osa 30–50 võistlusest, kui päeva- sed, öised ja teatejooksud kokku arvata.

Palju aastaid orienteerumisega tegelemine õpetas mulle, et igal võistlusel pole võimalik tipus olla. Pidev võitmine on kindlasti tore, kuid minu jaoks polnud see võimalik. Seepärast imetlen Ingemar Stenmarki ja Björn Borgi, kes olid vaatamata võistluse tähtsusele alati tippvor- mis. Nähtavasti olid nad teistest niivõrd palju tugevamad, et ei pidanud võitmise nimel endast alati kõike välja panema. Mi- nu puhul oli see teisiti. Iga aasta alguses te- gin plaani, missuguseid võistlusi eriliselt sil- mas pidada ning mida võib võtta kui treen- ingut. Eristasin üksteisest ka treeningvõistlu- sed — mõned neist olid minu jaoks suure- ma tähtsusega kui teised. Igal võistlusel ei andnud ma endast kõike — mida tähtsa-

maks ma võistlust pidasin, seda rohkem valmistusin ja keskendusin.

Kevadised võistlused olid minu jaoks täht- sad enesekindluse leidmiseks. Peale talve kahtlesin alati oma vormis, sest viimastest võistlustest oli tükk aega möödunud. Mulle oli tähtis leida orienteerumises ning ka teis- tes detailides õige kiirus ja rütm. Ainuke viis enesekindluse saamiseks oli vigade väl- timine. Tähtsaimaks pidasin kevadel orien- teerumise tehnilist külge. Arvatavasti kandis töö vilja. Sammude lugemist ja kiirust ma sellel osal hooajast nii tähtsaks ei pidanud. Teise kohaga lõpetamine rahuldus mind täielikult, kuid 5-minutilise kaotus tehnilise praagi pärast oli vastuvõetamatu. Veatu jooksuga teise koha saamine oli aga põhjus rõõmustamiseks ja rahuloluks.

Iga hooaja alguses oli minu eesmärgiks teha võimalikult vähe vigu. Pidin ennast vaimselt ette valmistama, kuna selle ees- märgi tõttu ei pruukinud minu kohad kõige paremad olla. Tunnistan, et see oli tihti- peale raske. Meedia, klubi juhid, sõbrad — kõik ootasid minult kogu aeg häid tulemusi ja mõnikord (eriti karjääri algusaastatel) tek- kisid olukorrad, kus jooksin just võitmise nimel, mitte õige rütmi ja kiiruse leidmi- seks. Väga vajalikud olid tugevus ja vaprus, et kaotada võistlusi ning pärast vaimsele survele vastu pidada. Valmistusin sellisteks olukordadeks õigete vastuste ning seletuste leidmisega juba enne võistlust. Hiljem sain neid kasutada, kui minult peale „ebaõnnestunud” võistlust intervjuud võeti.

Kui ma hooaja alguses ennast orienteeru- mises kindlalt ei tundnud, hakkasin oma võimetes kahtlema. Järelikult langes ka mi- nu enesekindlus. Seda oli tähtsate võistlus- te lähenedes veelgi raskem tõsta. Nagu üle- val juba mainitud, ei suutnud ma igaks võistluseks ühtemoodi valmistuda. Minu jaoks oli see võimatu. Kui tegin mingil võistlusel hea esinemise endale eesmärgiks, töötasin selle nimel väga tugevasti.

ENNE STARTI

Tahtsin alati õigel ajal stardipiirkonnas olla. Maailma tippvõistlustel viivad korraldajad osalejad stardipaika bussides. Sageli kaota- takse niimoodi suunataju. Iga kord kui ma bussilt maha astusin, pidin endalt küsima: „Mis suunas me liikusime?” Ma ei kasuta- nud vastuse saamiseks kompassi — sellega ma vaid kontrollisin oma vastust. Selline rit- uaal oli mulle äärmiselt oluline, kordasin seda, kui seisin stardijoonel ning valmistu- sin metsa jooksma. Põhjasuuna teadmine aitas mul tõsta enesekindlust, loomulikult on ka kaardi kättesaamisel esimene ülesan- ne keerata see endale õiget pidi ette. Alles siis, kui leidsin üles põhjasuuna, tundsin, et olen valmis minema.

Enne starti tahtsin pikka aega üksi olla. Ma ei rääkinud tavaliselt kellegagi, tegelesin iseendaga. Tavaliselt sörkisin teedel või metsas ning mõtlesin, mis rajal juhtuda

võib. Tegin läbi kõik oma stardieelsed tegevused, mis tollal olid justkui kaasasündinud. Kordasin võistlusstrateegiat ning mõtlesin, kuidas vea korral tegutseda. Sisendasin endale, et pean 90–100 minutit täiest jõust pingutama. Tekitasin endas kindlustunde, mis ütles, et miski ei suuda minu edukat jooksu takistada. Võinuksin valmistuda isegi kivimüürist läbi jooksmata, kui selleks oluks vajadus!

Mõnikord on stardipiirkonnas võimalik kasutada soojenduskaarti. Kasutasin neid alati niipalju kui võimalik — uurisin põhjalikult detaile ja peamiselt seda, kuidas kaardijoonistaja maastikku kaardile oli kandnud.

Mõtlesin läbi ka kõik võimalikud olukor-

Enamik vigu tekivad orienteerumises suutmatuses valida õiget kiirust

rad, mis metsas võisid tekkida. See tegevus on iseloomulik lenduritele, kes enne õhkutõusmist tuletavad meelde kõik varemõpitu. Kuigi mitmeaastane võistlemine oli tekitanud minus rutiini, säilis enamik stardieelsest valmistumisest mu karjääri lõpuni ja see oli keskendumiseks vajalik. Minu keha, mõistus ja kõik muu pidid teadma, missuguste raskustega peatselt kohtuma peab. Teisest küljest pole hea mõelda võidust. Mõtted ei tohi selles suunas liikuda. Jooksja peab mõtlema ainult sellele, mis teda metsas ees ootab.

Olin perfektsionist ka võistluseelses soojenduses. Pidin olema higine, kõrge pulsiga ning hingeldav. Põhjus oli lihtne: kui enne jooksu korralikult sooja ei tee, võib juba esimene kerge ülesmäge lõik kutsuda esile piimhappe kuhjumise lihastes. Kangetest jalgadest pole jooksmisel kasu.

PÖÖRA ALGUSELE TÄHELEPANU

Esimesed punktid, nagu ka eelviimane, on iga rajal kõige kriitilisemad. Iga jooksu algus peab olema veatu! Kui sellel rajalõigul viga teha, on see hiljem justkui jookseksid raske seljakotiga. Ütlesin endale alati, et esimesse punkti peab minema kõndides, kuigi teadsin, et ma siiski jooksen sinna. Kui ma olesin endale öelnud, et jookse esimesse punkti, lõppenuks see tormamisega. Ma ei pidanud 20–30-sekundilist kaotust esimesel etapil paljaks, kui see tähendas veatut punktileidmist. Sageli valisin liikumiseks selged joonorienteerid või pinnavormid. Veatu algus on ülejäänud jooksu silmas pidades ülimalt oluline. Tähtis on kaardiga harjuda, mis pole täiskiirusel joostes võimalik. Neid asju pidasin silmas iga võistluse eel.

Viimane punkt on tavaliselt suhteliselt kerge ja enamikule jooksjatest raskusi ei valmista. Eelviimast punkti peab seevastu

võtma ülima tähelepanuga. Tavaliselt on finisipiirkonnast kuulda teadustajat ja pealtvaatajaid ning võistlejal võib tekkida tunne, et kõik on juba läbi. Keskendumine kaob ja tulevad vead. Mida paremini on rada selle hetkeni läbitud, seda ohtlikum on situatsioon. Hea jooksu tõttu võib võistleja arvata, et miski ei suuda enam kiiduväärset tulemust rikkuda, kuid iga jookse lõppeb alles peale finisijooni ületamist.

Nagu varem mainitud, üritasin esimesse punkti minna teid või rajakesi kasutades. Neid mööda joostes oli mul aega uurida ülejäänud rada. See aitas mul kätte saada sobiva rütmi. Ma ei pidanud pärast enam peatuma ja mõtlema, kuidas järgmisese punkti minna. Proovisin alati oma teevallikuid ette planeerida, kuid ainult neil rajalõikudel, kus polnud võimalik viga teha. Kui teedel olid ristmikud, pidin keskendumisele õige haru valimisele, mitte mõtlema järgmisest etapist. Arvan, et õige rütmi ja kiiruse leidmine on orienteerumises kõige olulisem.

ÕIGE KIIRUS

Orienteerumises ei tekitata raskusi mitte kiiruse hoidmine terve raja vältel, vaid kiiresti jooksmine õigesti rajalõikudes. Enamik vigu tulenevad oskamatuses valida õige jooksukiirus vastavalt maastiku raskusastmele. Tavaliselt kehtib see etapi viimase lõigu kohta. Punkti poole joostes on suuremal osal igast etapist võimalik hoida suurt kiirust, kuna siis näed enamasti objekte enne maastikul ja alles siis kontrollid seda kaardil. Punktile lähenedes peab taktika aga muutuma. Tegevus muutub vastupidiseks, kõigepealt otsid detaili üles kaardil ning siis leiad selle maastikul. Loomulikult nõuab see kiiruse muutmist, mis paljudele raskusi valmistab.

Mõtlesin sellest iga võistlusel ning üritasin teha õigeid asju õigel momendil. Teedel jooksin nii kiirest kui jalad kandsid, aga punktipiirkonnas muutsin järsult oma kiirust ja tehnikat.

ISEENDAGA RÄÄKIMINE

Jooksu ajal rääkisin ma endaga pidevalt — ütlesin endale, mida teha ning kuidas reageerida. See aitas mul keskenduda ning mõtted orienteerumisele koondada. Ma ei lubanud mõtetel vales suunas liikuda. Lisaks sellele ei lasknud see mingeid lauluviiše pähe kumise, mis on selge märk halvast keskendatusest.

Pea seda "sisemonoloog" eriti tähtsaks raja lõpuosas, kui jooksa kaotab väsimuse tõttu võime korralikult mõelda ja reageerida. Nende võistluste ajal, mida tähtsateks pidasin, oli minu kontsentreerumine usumatult kõrge. Olin täielikult enesesse süüvinud. Finisises jõudnud, ei suutnud ma tihti peale meenutada, kas kohtasin rajal

konkurente või teisi võistlejaid.

MÕNED KEERULISED OLUKORRAD

Võistluste ajal on mitmeid keerulisi hetki, mis võivad võistleja veani viia. Osalt tekiavad need rajameistri püüdluse tõttu võistlejaid üllatada, osalt konkurentide pärast, kelle kinni püüame või kes meile järele jõuavad. Kui mitu võistlejat kokku satuvad, tõuseb loomulikult nende kiirus (eriti teejooksu lõikudel), kuigi nad ei pruugi seda ise tähelegi panna. See ei kujuta endas probleemi, kui üks võistleja gruppi juhib. Kui aga teised sunnivad teda jooksmata kiiremini kui tavaliselt, mõeldavad temast aeg-ajalt ning veidi hiljem jälle tahapoole jäävad, siis kiirus ja pulss tõusevad. Enamik jooksjaid ei suuda sellises olukorras enam selgelt mõelda ja teevad vigu.

Elhoiatust sellisest olukorrast on suutmatus kontrollida oma kaardilugemisrütmi — kui jooksa mõnda aega enam kaarti korralikult ei loe. Sellisel juhul on hädavajalik kiire reageerimine. Peaaegu mitte kunagi ei tasu samas tempos edasi joosta ja arvata, et paarisaja meetri pärast on kõik jälle korras. Jooksa peab seisatama ning leidma oma täpse asukoha kaardil — teised võimalused puuduvad. Usun, et suurimad vead on ette tunnetatavad — võistleja on küll teadlik, et läheb veale, kuid hindab olukorda vähemtõsiseks kui see tegelikult on.

Üks teine keeruline moment on tihnikute läbimine. Et mitte kinni jääda, peab ennast sealt tihti peale jõuliselt läbi suruma ning tempot võimalikult kõrgel hoidma. See kätkeb endas aga suurt ohtu muuta enese teadmata liikumissuunda. Seetõttu on ülimalt vajalik tihnikust väljumise järel kohe oma asukoha selgeks teha.

Siiski teeb iga võistleja aeg-ajalt vigu. On olemas teatud viisid, kuidas vea korral käituda. Igal orienteerujal peaks olema isiklik tegutsemismall või hästi läbimõeldud tegutsemisstrateegia sellisteks olukordadeks. Minu strateegiaks oli leida võimalikult kiiresti looduses mõni väljapaistev objekt, mille suudan kaardil määratleda. Ma ei jäänud kunagi ühte kohta seisma ning lootma, et kõik laabub. Kogu mu elus ei ole kordagi juhtunud, et kontrollpunkt oleks tulnud minu juurde ja öelnud: "Tere, siin ma olen! Kas Te ei oleks nii kena, et komposteerite?" Alati pidin mina olema see, kes punkti juurde tuli!

Arvan, et raja lõpuosas, kui jooksa on juba täiesti väsinud, on tihti kasulik eelistada turvalist teevallikut. Mitte mingil juhul ei tohi mõelda oma tulemusele või unistada medalist. Enne lõpujoone ületamist ei tohi jooksa peas olla midagi muud peale käsiloleva raja.

Piirivalve Spordi Keskkubi

kapten **TÖNU LAUTER**
PV SKK juhatuses esimees

"Piirivalve vastutusrikas teenistus nõuab vaimselt erksaid, füüsiliselt tugevaid, kohusetundelisi ja distsiplineeritud piirivalvureid. Koosseisu tubliduse tõstmiseks etendab nagu kõikjal suurt osa kehaline kasvatus ka piirivalves."

Piirivalve valitsuse ülema 17.04.1928.a kiri Siseministrile

"Piirivalve vastutusrikas teenistus nõuab vaimselt erksaid, füüsiliselt tugevaid, kohusetundelisi ja distsiplineeritud piirivalvureid. Koosseisu tubliduse tõstmiseks etendab nagu kõikjal suurt osa kehaline kasvatus ka piirivalves."

Piirivalve valitsuse ülema 17.04.1928.a kiri Siseministrile

KLUBI ASUTAMINE JA TAASASUTAMINE

Klubi asutati Piirivalve valitsuse ülema 12. detsembri 1927.a. käsikirjaga nr 161 §1. "Kehalise kasvatuse arendamiseks ja sportlase tegevuse ühtlustamiseks piirivalves pannakse maksma järgmine korraldus:

Piirivalve valitsuse juures moodustatakse spordi keskkubi, mille koosseisu kuulub: Valitsuse ülema abi, üldosakonna ülem, majandusosakonna ülem ja kehalise kasvatuse instruktor.

Keskkubi juhatus töötab välja üldise kehalise kasvatuse kava, jälgib selle läbiviimist jaoskondades ja korraldab jaoskondade vahelisi sportlasi- ja laskevõistlusi. Samuti juhib kehalist kasvatust keskasutuses. ... Piirivalve jaoskondades moodustatakse spordiklubid, mille juhatajaks jaoskonna ülem, liikmeteks kaks ohvitseri, neist üks rajooniülem, teine nooremohvitser ja üks liige üleajateenijate kogust, kes valitav. ... Rajoonides moodustatakse spordiringid, mille juhatajaks rajooniülem, tema abideks üks kordoni ülem ja valvur rajooni ülema määramisel. ..."

... et juba Vanast Kreekast alates on sõjaväelaste jaoks esimesel kohal kehaline tegevus ehk liikumine. Terves kehas terve vaim — jah, inimese elus on esimesel kohal tervis ning füüsilise vastupidavus. Ühine töövaheline tegevus tagab töökaaslaste vahel head suhted. Üks, ja võibolla parim viis selleks on asutada toimiv spordiklubi.

Eesti Piirivalve Ohvitseride Kogu üldkogudel arutati mitmel korral, et sporditööd võiks kuidagi muuta, organiseerida ehk arendada. Käte jõudis ka aeg, kus paljud spordialaliidud nõudsid klubide registreerimist. Otsustasime siis, et "aitab loobast" ning "lukkame asja käima".

Klubi põhikirja esimene projekt valmis paari kuu jooksul 2000. aasta oktoobriks. 25. oktoobril 2000 koostasime ning edastasime kirja 90-le piirivalvurile koos klubi põhikirja projektiga. Üllatav oli see, et kõik vastused olid pooldavad ja meie ideed toetavad. Järelikult oma sisemuses pooldab enamus inimesi sellist klubilist tegevust.

Klubi asutamiskoosolek toimus 5. detsembril 2000 Neeme Piirivalvekoorte Koolis, sellel osales 32 inimest. Klubi nimeks

kinnitati Piirivalve Spordi Keskkubi (ametlik lühend PV SKK või Piirivalve SKK) ning aadressiks Neeme küla, Jõelähtme vald, Harjumaa.

KESKKLUBI TEGEVUSE EESMÄRGID

Keskkubi on põhilised eesmärgid on järgmised: kehalise kasvatuse arendamine piirivalves, tervisliku eluviisi järgimine ja propageerimine, spordiüritustel osalemine ja spordiürituste korraldamine, piirivalves töötavate inimeste füüsilise vastupidavuse parandamine, piirivalve esindamine sise- ja välisvõistlustel, tervislike eluviiside propageerimine noorte hulgas ning ajalooliste traditsioonide järjepidevuse jätkamine.

Oma eesmärkide saavutamiseks aitab Keskkubi korraldada piirivalve spordivõistlusi, korraldab liikmete osavõttu sise- ja rahvusvahelistest spordivõistlustest, seminaridest ja muudest üritustest, korraldab oma liikmetele vabaajauritusi, arendab seltsitegevust ning suhteid teiste spordiklubidega, korraldab igal aastal parimate sportlaste valimise, kajastab oma liikmete sportlikke saavutusi massimeedias ning korraldab noortele spordivõistlusi, õppe-treeningukogunemisi ja seminare.

Klubi korraldab erinevaid võistlusi — Piirivalve MV (laskmises, orienteerumises, suusatamises, jooksukrossis, korvpallis, võrkpallis, laskejooksus; Klubi AV ja MV (laskeorienteerumises, jooksukrossis, laskmises, kalapüügis, suusatamises, rannavõrkpallis).

LIIKMED

Piirivalve Spordi Keskkubi liikmeteks võivad olla kõik spordi arengust huvitatud ja vähemalt 18 aastased inimesed, kes tunnistavad keskkubi põhikirja. Alla 18-aastased noored on keskkubi noorliikmed ning neil puudub esialgu hääletusõigus. Täna kuulub meie klubi ridadesse 189 inimest, neist noorliikmeid on 33.

Keskkubi põhialad on **laskmine** ja **orienteerumine** ning neile kahele lisaks tegeletakse meil veel **laskeorienteerumise**, **jooksmise**, **laskejooksu**, **võrkpalli**, **suusatamise** ja **kalapüügi**.

Meie klubi on Eesti Orienteerumislüüdi ja Eesti Laskurliidu liige.

Laskesport on keskkubi au ja uhkus, selle eestvedajaks on **Matti Kanep**. Eesti Piirivalve esimesed meistrivõistlused laskmises peeti juba 1993. aastal. Täna korraldame piirivalves meistrivõistlusi kaheksalaskmise alal.

Eesti meistrivõistlustel oleme saavutanud lugematul arvul kõrgeid kohti, eriti silmapaistvamad laskurid on tuntud suurmeister **Rein Horn**, kelle õpetuste ja kogemuste baasil on väga paljud piirivalvurid täitnud laskuri klassinorme. Rein Horn on välja lasknud sellise tulemuse, mida ei ole meie riigis suutnud korrata veel keegi — nimelt lasi ta 600-st silmast 600 silma — 100%. Tema kontol on veel kahekordne NSV Liidu meistritiitel erinevates laskeharjutustes, lisaks on ta toonud NSV Liidu piirivalvurite meistrivõistlustelt 46 ja Balti piirivalveringkonna spartakiaadilt 75 esikohta. NSVL Rahvaste Spartakiaadilt 1975 sai ta kulla (vabapüssist 3x40 lasku, 1152 silma). Eesti MV medalid: 69 kulda, 19 hõbedat, 10 pronksi; 55 rekordit (individuaalselt) ja 31 rekordit (meeskondlikult). Piirivalve MV: 27 kulda, 19 hõbedat, 7 pronksi.

Klubisse kuulub ka **Jevgeni**

Farforovski, kes saavutas 2002. aasta MM-il Lahtis olümpiaalal püssiharjutuses 12. koha, mis tähendas ka 2004. a Ateena olümpiamängudele pääsemise normi täitmist. Jevgeni valiti Eesti Laskurliidu poolt 2002. aasta parimaks sportlaseks. Tublid laskjad on ka **Meelis Saar**, **Jevgeni Kljujev**, **Mati Jaeski**, **Meelis Kask** jpt. Suuremaid lootusi oleme seadnud püstolilaskurile **Erik Amannile**, kes toob kindlasti klubile suurvõistluse medali.

2003. aastal saadi Eesti MV põhiklassis 6 medalit, neist 3 individuaalset ja 3 meeskondlikku.

Orienteerumisega tegelevad enamuses klubi noorliikmed, igal aastal korraldame noortele treeninglaagreid. Sellel aastal korraldasime ühe laagri Neemel, kus osales 21 last. Oma õpetussõnu käis noortele jagamas tuntud orienteeruja Armo Hiie. Treeninglaagrid kestavad 10 päeva ning päevas tehakse 2–3 treeningut. Noorte suur toetaja on Jõelähtme vald eesotsas vallavanem Taimi Saarmaga.

Oleme teiste tuntud orienteerumisklubide kõrval väga noored tegijad, treeningrühma laste keskmine vanus on 11 aastat, mis räägib enda eest. Korralik treeningrühm on alles loomisjärgus, sest alustasime treeninguid kaks aastat tagasi.

Sellel aastal tuli klubile esimese Eesti MV noorteklassi medal, mis oli hõbedane. Selle suurepärase tulemuse saavutas lühirajal D14 klassis **Marta Korts-Laur** Neeme Algkoolist, samas **Jane Lauter** tuli D12 klassis noorte Kalevi karikasarjas ja EOLi edetabelis kolmandale kohale. Väga tubli on klubi üks nooremaid orienteerujaid – 8-aastane **Kerda Timmusk**, kes tuli TON neljapäevakute D10 vanuseklassi võitjaks ning saavutas sel aastal hulgaliselt auhinnalisi kohti teistelgi võistlustel. Edukalt on esinenud **Kadi**

Prants (D14), **Teele Treiberg** (D10), **Gretel Kuusk** (D10) jpt.

Noormeeste lippu hoiab üleväl **Jane Lauter**, kes alustas küll selle spordialaga veidi hilja, kuid rühb järjekindlalt H16 klassis 10 parema sekka.

Enamikel klubi noortel tuli hooajal 20–30 võistluskorda, see peaks andma edaspidiseks hea vundamenti.

Klubi noored on suuremas osas pärit Harjumaa Jõelähtme vallast, Kostivere Põhikoolist ja Neeme Algkoolist. Eesti Koolisportide MV-I orienteerumises toodi põhikoolide arvestuses I koht Neeme ja III koht Kostivere kooli, väikese küla ja kooli jaoks oli see saavutus võrdne pea maailmameistritiitliga. Neeme Algkoolis õpib ju vaid 20 last!

Keskklubi omab ka **võrkpallinaiskonda** ja -meeskonda. Naiskond on osalenud Tallinna I liiga turniiril ning Eesti Telefoni Rahvaliigas, kus Tallinna alagrupis saavutati igati kõrge III koht. Naiskonna eestvedajad on võistkonna kapten **Anneli Peegel** ja tema väsimatu abi **Laivi Rello**, neid toetab **Kadri Seeder**.

2003. aastal tuli naiskond Harjumaa meistriks.

KESKKLUBI SUUNAD

2004. aastal korraldab klubi kalapüügi võistluse Piirpurikas 2004, mis koosneb 4 etapist (talvel, kevadel, suvel ja sügisel). Jaanuaris on MV suusataimises, aprillis toimub Neemel

jooksukrossivõistlus Neeme Kross 2004. Juulis tulevad Neemele rannavõrkpallurid, et pidada maha turniir Neeme Karikas 2004. Novembris toimuvad MV õhkreivadest laskmises.

Klubi üheks suurvõistluseks on Tulejoon 2004 laskeorienteerumises, mis koosneb kolmest etapist (mais, juulis ja augustis). Tulejoonega tegime algust juba 2001. aastal Neemel, järgmisel aastal toimus võistlus Jägalas. 2003 jäi võistlus tehnilistel probleemidel ära, vabandan siinkohal kõigi registreerinute ees.

Üritame edaspidi anda endast parima selle võistlusalade edendamisel, sest mis oleks veel iseloomulik spordiala meie klubile kui laskeorienteerumine — on meil ju nii laskureid kui ka orienteerujaid.

TULE MEIE KLUBI LIIKMEKS!

Paljud küsivad, mida ma saan, kui astun keskklubi liikmeks. Esialgu paneb tõesti mõtlema: “Mida ma saan?” Kas aga alati peab siis koheselt midagi saama?

Millised oleksid siis meie poolt pakutavad väljundid: tippsport (Eesti MV, suurvõistlused mujal), rahvasport (kõigi spordialade toetamine), vaba aja sisustamine, Piirivalve meistrivõistlused (keskkлубi võiks tõesti korraldada kõik piirivalve MV, miks peaks sellega tegelema riigiasutus või miks peaks tasuma selle eest kolmandale klubile), noorte seas spordi propageerimine (usun, et kui hoi-

me mõnegi lapse teada-tuntud pahedest eemal, oleme täitnud riigi ees suure moraalse kohustuse), odavamad teenused (osalemise võistlustel odavamalt, mitmed lepingud firmadega ja puhkemajadega jne), esindusdress jne.

Jah, miks ei võiks olla keskklubi liikmete arv 1000 või 1500 inimest. Teadupärast töötab piirivalves umbes 2500 inimest. Keskklubi liikmemaks on täna 30 krooni kuus, noorliikmetel poole vähem.

Siin on, mille üle mõelda ja kuidas edasi minna.

KUI SOOVID ASTUDA KESKKLUBI LIIKMEKS

ning seda soovivad ka sinu pereliikmed, siis kogu info on saadaval meie kodulehe aadressil www.pvsport.ee.

Kontakt: Piirivalve Spordi Keskklubi, Neeme küla, 74203 Jõelähtme vald, Harjumaa, reg kood 80140962, arvelduskonto 221016373461 Hansapank, juhatus liikmed Tõnu Lauter, Mati Jaeski, Raivo Terve, Mati Pilt ja Andrus Rüütelmaa. Info telefonil 6083 721.

Tule ja astu meie klubi liikmeks!

Teeme ise oma elamise põnevamaks ja vaheldusrikkamaks! Ainult üheskoos võime saavutada imesid! Ning peamine, mõelgem oma pereliikmete tervisele ja vaba aja sisustamisele!

Jagame Teiega oma mõtteid alati rõõmuga!

Ootame avaldusi!

Suusa-o avastardid:

MARGUS HALLIK

Alpen Meeting Itaalias ja Šveitsi Karikavõistlused

Aasta 2004 tähendab suusaorienteerujatele taaskord MM-hooaega, kus kogu ettevalmistus käib veebruarikuus Rootsisis peetava tiitlivõistluse nimel. Allakirjutanu jaoks pole järjekordseks suurvõistluseks valmistumises midagi uut, küll aga on tavapärasest erinev ettevalmistus ise.

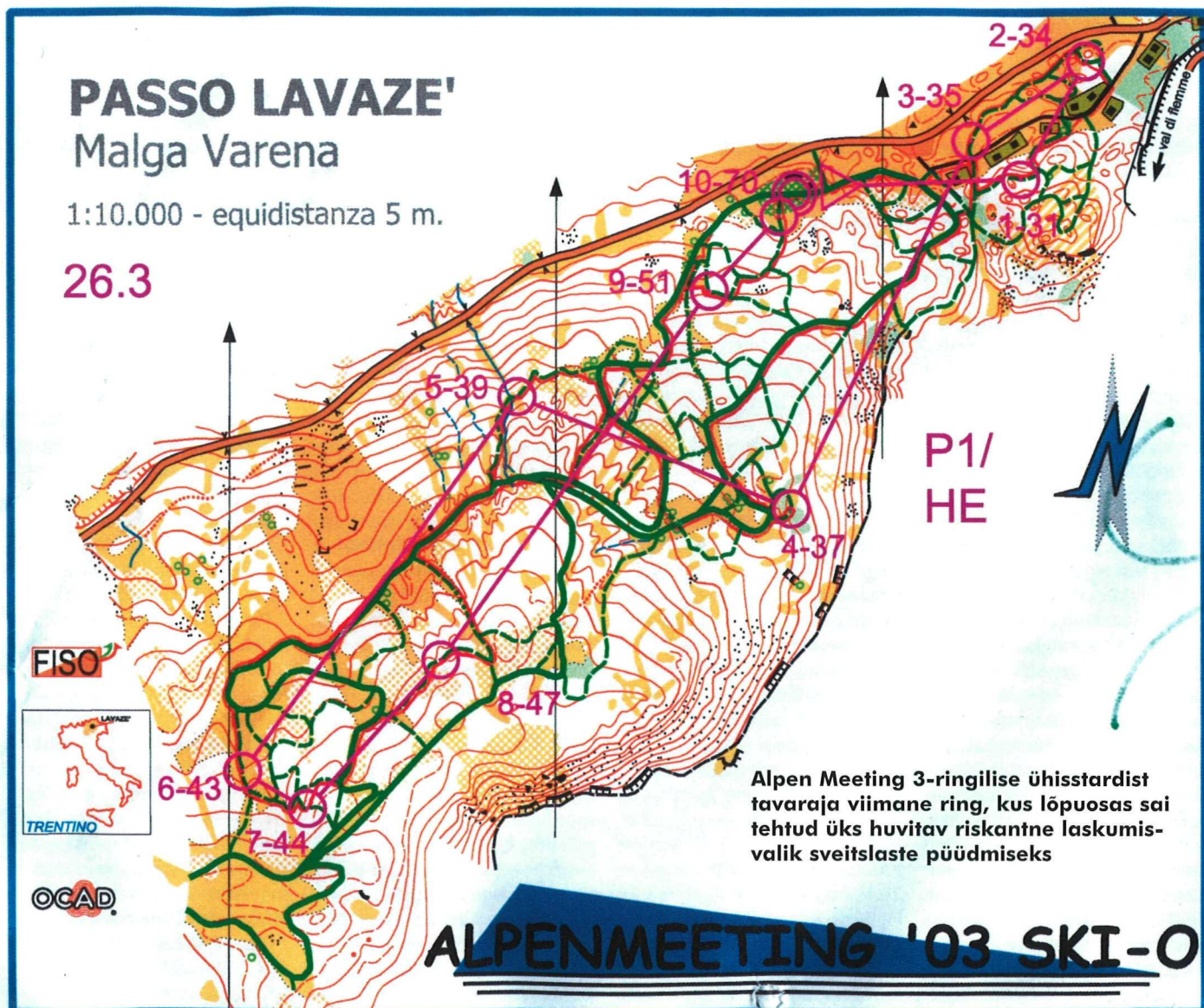
TREENINGTINGIMUSTEST ROOMAS

Peale abiellumist läinud sügisel ning abi-kaasa töökohustuste tõttu Eesti Vabariigi Suursaatkonnas Itaaliasse kolimist on Rooma minu kodulinnaks kaheks järgnevaaks aastaks. Esmapilgul täiesti ootamatu käik, sest asub ju "Igavene Linn" lähistroopilises kliimavöötmes, kuid treeningtingi-

mused on suusaorienteerujale siin täiesti olemas. Lazio maakonnas, kus Itaalia pealinn asub, tegutseb mitmeid elujõulisi orienteerumisklubisid ning neilt olen saanud treeninguteks nii linnaparkide, lähiümbruse kui ka tõsiste mägistest maastike kaarte. Rullsuusatreeninguteks saab kasutada linnast välja suunduvaid liikluseks suletud spetsi-

aalseid rattasõiduks ehitatud teid või mägi-piirkondade vähese liiklusega maanteed, kus soovi korral võib võtta isegi 15 km pikkuseid tõuse.

Peale edukat rattaorienteerumishooaega lubasin endale oktoobri lõpus natuke kergema üleminekuperioodi ning alates novembrist pühendusin ainult suusatreeningutele. Põhirõhk oli sel perioodil tugeval jõupõhja ladumisel, palju läbisin kilomeetreid ka rolleritel ning osalesin neljapäevakulaadsetel orienteerumisüritustel ning jooksu võistlustel. Kuna koolis käin ma vaid 4 korda nädalas ja sedagi lõuna paiku, on mul treeninguteks suhteliselt palju aega, mida olen püüdnud ka tõhusalt ära kasutada.

LUMELAAGER

Peale väikest hingetõmbepausi detsembri algul ootas mind ees lumelaager. Tavapärase Põhja-Skandinaavia asemel oli seekord laagri asupaigaks Val di Fiemme, kus suusarajad kulgesid keskmäestiku tingimustes 1750–2150 meetri kõrgusel. Mäestikulaagri kogemus oli mul olemas juuniorieast, kus paaril aastal sai sügisei harjutatud Austrias Ramsau liustikul, kuid sellegipoolest olid esimesed päevad üsna rasked ning hoidsin end treeningutel meelega tagasi ja üle 4 tunni päevas ei treeninud. Südantsoojendav oli üksi laagris olles kohata endisi treeningkaaslast — praegusi Eesti suusakoondise nooremaid liikmeid, kes olid samas võistlemas klassikasprindi MK-I. Vahelduse mõttes kolisin edasi laagerdama naaberriigi Sveitsi talispordikuurortisse Sankt-Moritzisse, kus treenisin koos sveitsi koondislastega.

ALPEN MEETING

Nii Kesk-Euroopa suusaorienteerujate kui ka minu esimeseks võistluseks sel hooajal oli "Alpen Meeting" — Alpi riikide matskohtumine, mis leidis aset Lavazes — Val di Fiemme oru külakeses, kus 1991. aastal peeti samal maastikul suusa-o MK-etapp.

Esimese alana kavas olnud sprindidistantsil tundsin end vägagi kindlalt ning finiseerides oli edu tugevate Skandinaavias elavate ja harjutavate sveitslaste ees üllatavalt suur. Eriti head meelt teeb sveitsi koondise liidri Peter Mosimanni alistamine enam kui poole minutiga — on ju mees tuntud sprindispetsialistina, kes jõudnud antud alal korraldvalt MK-etappidel esikuukusse ning tulnud ka 2001. aasta EM-il 5. kohale.

Järgmisel päeval toimunud ühisstartist tarvarajal oli aga enesetunne täiesti vastupidine — merepinnast ligi 2000 m kõrgusel peetud võistlusel, kus 15 km pikkusel distantsil tuli võtta 450 meetrit tõusu, sattus olema üks neist täieliku jõuetuse päevadest, mida mägedes ikka ette tuleb ning ainult äärmise tahtepingutuse tulemusena suutsin end sundida hapnikuvõlas kõrge võistlustempoga pikkadest tõusudest üles rühkima. Seekord tuli lisaks suveräänselt

valitsenud Mosimannile tunnistada ka suurvõistlustel teise kümnesse jõudnud sveitsi suusaorienteerujate Christian Hohli ja Boris Fischeri paremust, 6 riigi 28 sportlase seas tasuks 4. koht.

SUUSATAMISVÕIMALUSED APENNIINIIDES

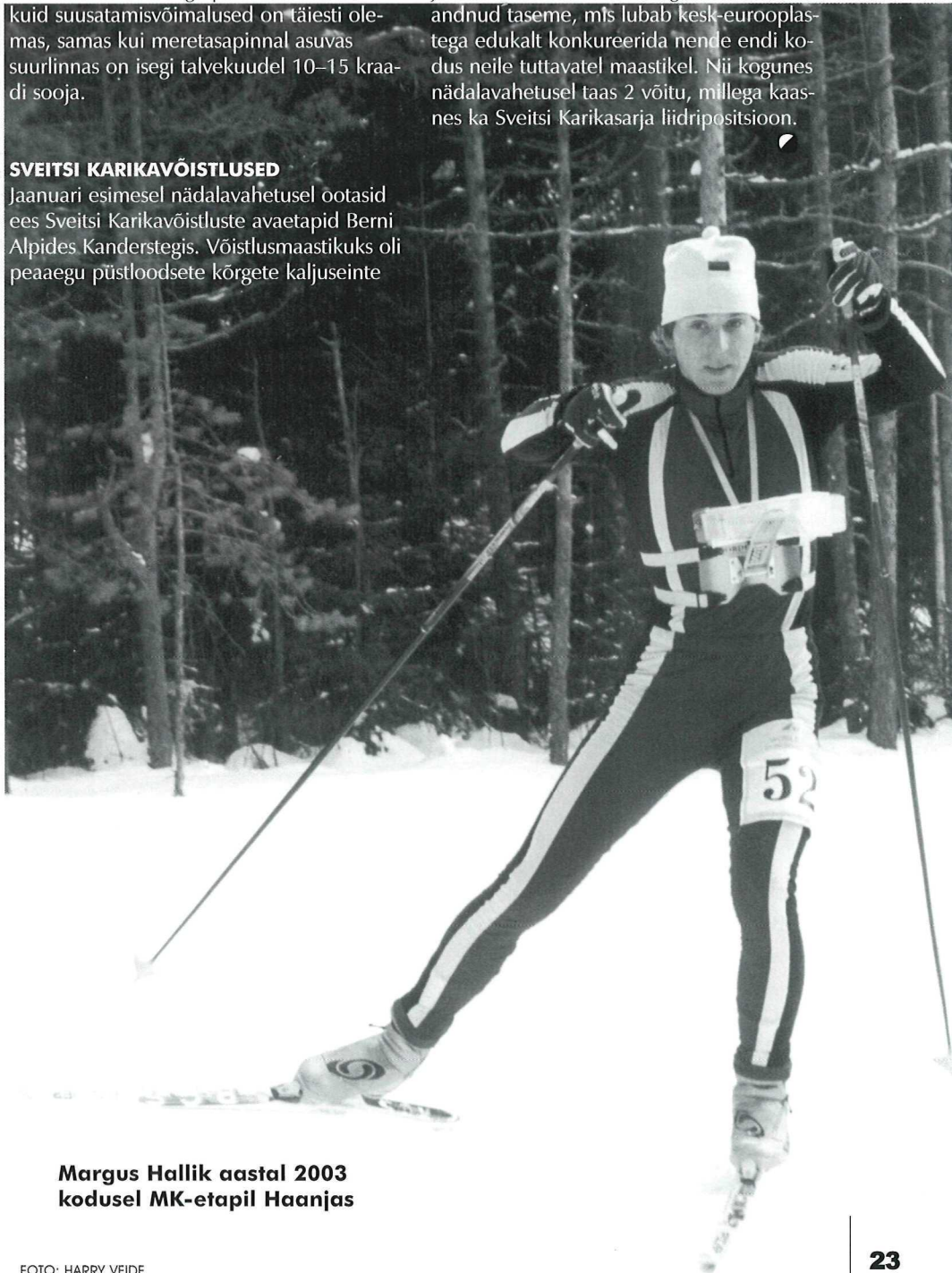
Jõulud ja uue aasta võisin ma rahulikult vastu võtta koduses Roomas, sest pausi üle suusatreeningutes ei pidanud muretsema. Roomast vaid 100–150 km kaugusel asuvad Apenniiniide selgroo kõrgeimad — ligi 3000 meetrini kündivad tipud ning hulganisti suusakeskusi, mis asudes 1500 – 2000 m kõrgusel merepinnast saavad püsiva lumekatte hiljemalt detsembri algusest. Autosõidule kulub iga päev küll tunde, kuid suusutamise võimalused on täiesti olemas, samas kui meretasapinnal asuvas suurlinnas on isegi talvekuudel 10–15 kraadi sooja.

SVEITSI KARIKAVÕISTLUSED

Jaanuari esimesel nädalavahetusel ootasid ees Sveitsi Karikavõistluste avaetapid Berni Alpides Kanderstegis. Võistlusmaastikuks oli peaaegu püstloodsete kõrgete kaljuseinte

vahel asuv kitsas platoo, kus tihe murdmaaradade võrk kulges majade ümber ja vahel ning ületada tuli ka teid, jõge ja raudteed tunnelite ja sildade kaudu. Peamiselt lagedatel kulgenud võistlustel tuli kasutada teistsugust orienteerumistehnilist lähene-mist kui vaid tavapäraselt metsas vasak-parem tüüpi radade lugemist. Kui lisada veel, et põhiliselt sõideti laiadel uisuradadel, kus kiirus väga suur, ent nähtavus siiski piiratud künkliku reljeefi ja hoonestusega, tuli kaarti lugeda vägagi kiiresti ja täpselt. Igal juhul olid need võistlused suurepäraseks treeninguks MM-võistluste sprindidistantsiks, mis leiab aset Östersundi vabaõhu-museumis jämtlis kunstlikult ehitatud külakese vahel.

Viis aastat "soome kooli", st võistlemist põhiliselt põhjanaabrite karmi konkurentsi ja ülimalt nõudlike radadega võistlustel on andnud taseme, mis lubab kesk-eurooplas-tega edukalt konkureerida nende endi kodus neile tuttavatel maastikel. Nii kogunes nädalavahetusel taas 2 võitu, millega kaasnes ka Sveitsi Karikasarja liidripositsioon.

**Margus Hallik aastal 2003
kodusel MK-etapil Haanjas**

FOTO: HARRY VEIDE

Margus Halliku hooaja avavõistluste tulemused

20.12.2003. Alpen Meeting (Sprint) Lavaze, ITA

1. MARGUS HALLIK	LUS	EST	16:53
2. PETER MOSIMANN	SKI-O SWISS	SUI	17:27
3. BORIS FISCHER	SKI-O SWISS	SUI	18:08

21.12.2003. Alpen Meeting (Ühisstart) Lavaze, ITA

1. PETER MOSIMANN	SKI-O SWISS	SUI	1:14:18
2. CHRISTIAN HOHL	SKI-O SWISS	SUI	1:17:03
3. BORIS FISCHER	SKI-O SWISS	SUI	1:17:29
4. MARGUS HALLIK	LUS	EST	1:18:24

03.01.2004. Suisse Ski-O Cup (Lühirada) Kandersteg, SUI

1. MARGUS HALLIK	LUS	EST	27:36
2. THIERRY JANNERET	DAVOS	SUI	29:38
3. LUKAS STOFFEL	OLG CHUR	SUI	29:41

04.01.2004. Suisse Ski-O Cup (Middle) Kandersteg, SUI

1. MARGUS HALLIK	LUS	EST	43:25
2. MARC LAUENSTEIN	CO CHENAU	SUI	45:45
3. LUKAS STOFFEL	OLG CHUR	SUI	45:49

Saksamaa Meistrivõistlused: Nele Tabale neljas koht

O-sügis

Hallo, hier Dittersdorf!

Mul on olnud tore võimalus veeta kooli- ja orienteerumissügis Ida-Saksamaal (Sachseni Liidumaal, mille järgi Saksamaa nimetus eesti keelde on tulnud), elades Margitta ja Thomas Stöhri juures ja käies koolis Einsiedeli Gümnaasiumis. Thomas oli tipporienteerujana aastaid Saksa DV koondises, samal ajal kui mu isa oli NSVL koondises. Tänu sellele ma sinna sattusingi, et nende sõprus siiani on püsunud. Lisaks sellele, et mul on nüüd juures üks "Mutti" ja "Vati", sain veel ühe "suure venna" Roberti, kes just arstidiplomi kätte sai.

Kool algas mul 21. augustil, nagu teistelgi sama liidumaa lastel (kool algab liidumaadel erinevatel nädalatel augustist septembri alguseni, et mitte tekitada üle-Saksamaalist liikusumikut koolieelsele nädalavahetusele). Läksin 8. klassi ja sain endale 23 uut klassikaaslast. Et keelega kiiremini harjuda, sõitsin sinna juba mitu nädalat varem, ja kooli minnes sain igapäevase jutuga hakkama. Ega see keel nii hull polegi, eriti matemaatika ja inglise keele tunnis. Idujuurte ja Aafrika sademetega on natuke rohkem tegemist.

Klassikaaslased võtsid mind kohe kampa, olid sõbralikud ja sageli kuulsin koridoris lauset: "Ahhaa, see on Nele Eestist!" Meist erinev on, et koolis käivad koos teistega ka puudega lapsed — need, kes ei kuule või on ratastoolis jne.

Esimese asjana astusin eksootilise nimega kohalikku spordiklubisse Chemnitzer Polizei, kus tegeldakse peale orienteerumise ka mõnede muude aladega. Selleks, et Saksamaal orientee-

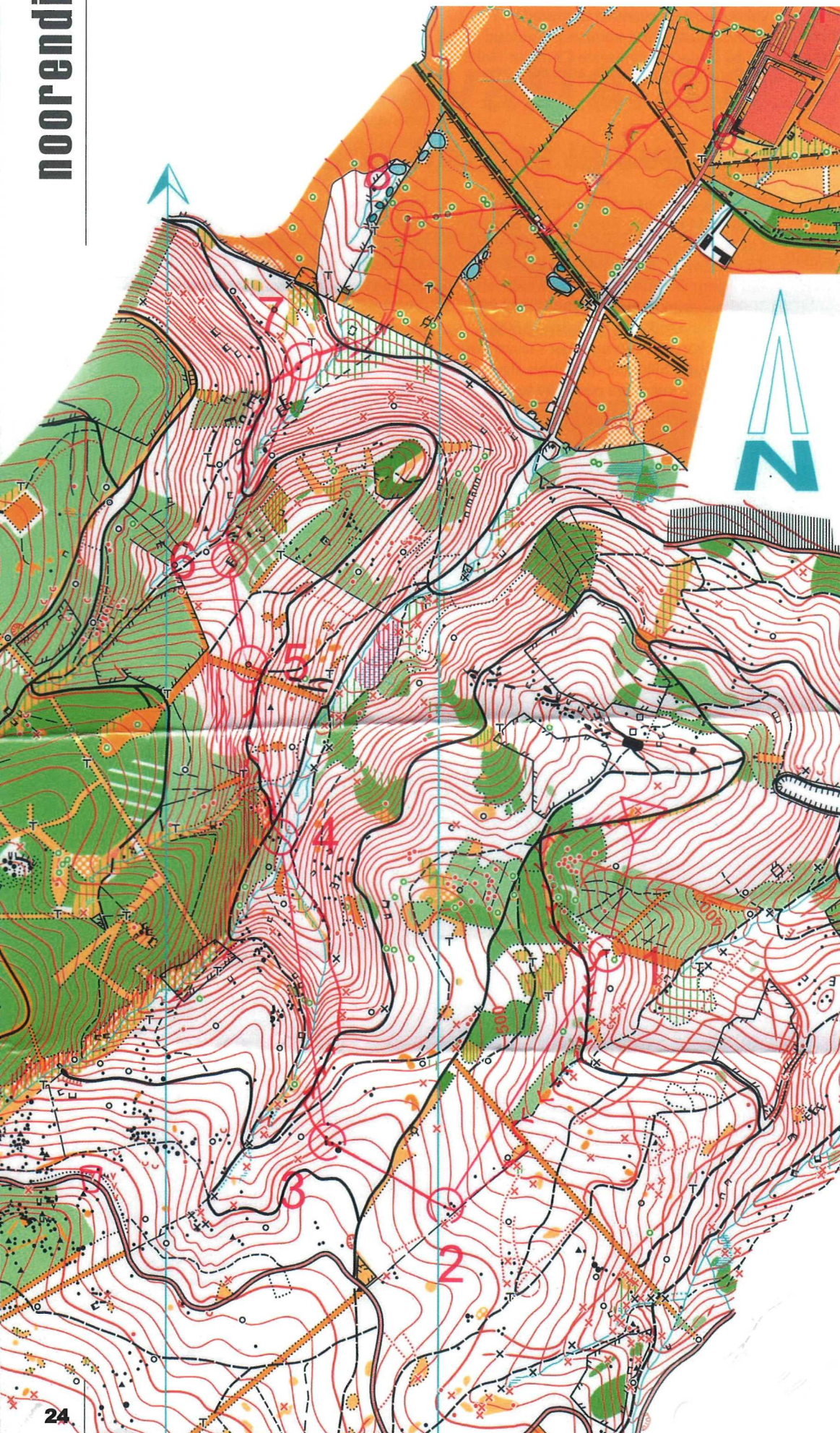

FOTO: AUTOR: ERAKOGUST

Saksamaal

NELE TABA

rumisvõistlustel käia, peab olema võistluspäss, mida pidi taotlema Leipzigist spetsiaalsest lähtsast majast. Selle passiga sain osaleda ka Saksamaa Meistrivõistlustel, kus õnnestus saavutada 4. koht. Maastikul oli palju suuri tõuse ja teid, jalga-dele tuli kõvasti valu anda. Samas kohas peeti samal päeval ka Euroopa Juunioride Mats, kus oli kohal palju riike — Baltimaadest aga ainult Läti.

Võistlusi oli iga nädal, suuremaid ja väiksemaid. Maastikud on hoopis teistsugused kui meil. Saksamaa koosneb põhiliselt linnadest ja küladest, metsa on vähe. Tavaline sakslane pole sellist metsa näinudki, nagu meil

Lõuna-Eestis — et võid käia päev otsa ilma inimesi kohtamata. Nende võistlusmaastik koosneb sageli mägedest ja tihedast teedevõrgust, meie Vooremäe moodi. Tõusu on ka lühikestel noorteadadel vahel üle saja meetri.

Sellist päevakutesüsteemi, nagu Eestis ja ka Rootsis olen näinud, Saksamaal ma ei kohanud. Klubi korraldab treeninguid iga nädal, nii maastikul kui ka sisehallis. Tavaliselt tuleb kohale paarkümmend inimest, keegi oma klubist teeb raja.

Hooaja lõpus oli kostümeeri-tud jooks, mida nimetatakse "Halali". Auhindu jagati seal 2., 3., 4., ja viimase koha eest, kellel tavalistel võistlustel tuleb pettumust tunda. Kaks tüüpi, kes sohki tegid, said prill-laua kaela. Lõbu oli igatahes laialt. Kostüümiauhinna sai Käsna-Kalleks maskeerunud poiss.

Peale selle, et olen tegelenud hoopis teist tüüpi orienteerumisega kui kodus, olen saanud ka muid maid näha. Saksamaa on nii Euroopa keskel, et igale poole on kerge autoga sõita: mõni nädalavahetus sain olla Itaalias, mõni Ungaris. Mul on hea meel, et olen saanud näha Saksamaa orienteerumist, kooli ja toredaid inimesi. Jõuluks tagasi koju!

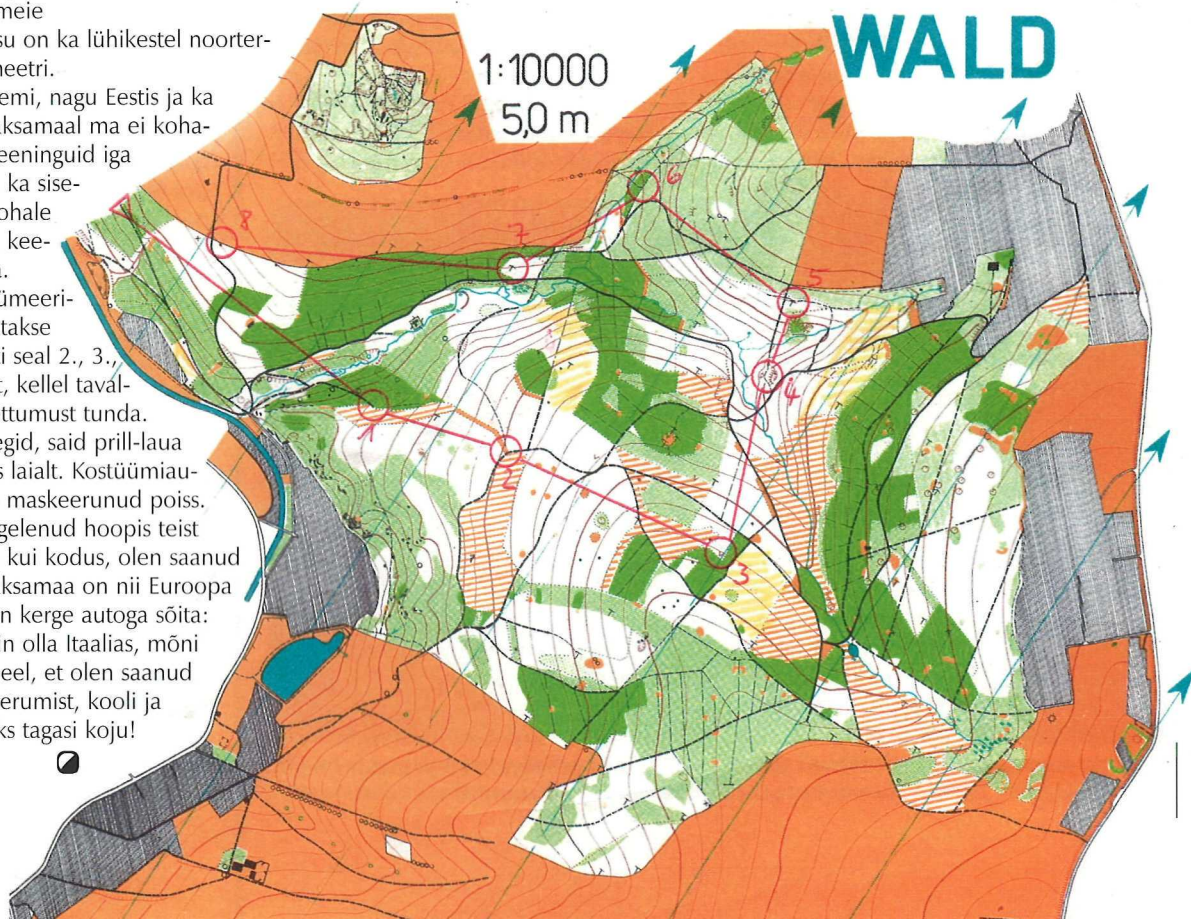

Nele Taba helistab Saksamaa mägedest koju

ALL: Üks Nele treeningkaartidest

NIEDEREINSIEDLER WALD

H M / D 13

1:10000
5,0 m

Tõnu Lauter

KUIDAS NÄEB VÄLJA SINU IGAPÄEVANE TÖÖ?

Viimased 13 aastat olen töötanud Eesti erinevates piirivalve õppeasutustes, neist viimased üheksa Neeme Piirivalvekoerte Koolis. Minu praegune töö seisneb selle kooli — piirivalve õppeasutuse — juhtimises ning kõiges, mis sellega seondub. Neeme Piirivalvekoerte Kool on üks Eesti kolmest piirivalve õppeasutusest, kus õpetatakse koerajuhte ning dresseeritakse teenistukoeri. Asutuse juhina vastutan eelkõige koolituse tulemuse ja eelarve täitmise eest, selle töö teostamiseks on meil koolis tööl 12 toredat inimest.

Minu põhitööks on teenistukoerte kasutamise, hooldamise ja koolitamise korraldamine, suhtlemine teiste ametkondade ja välisriikidega. Nagu kõigil piirivalvuritel, on ka minule omistatud kaitseväeline auaste. Pagunikandjad käituvad oma igapäevases töös teatud raamides, millest ei saa ega tohigi väljuda.

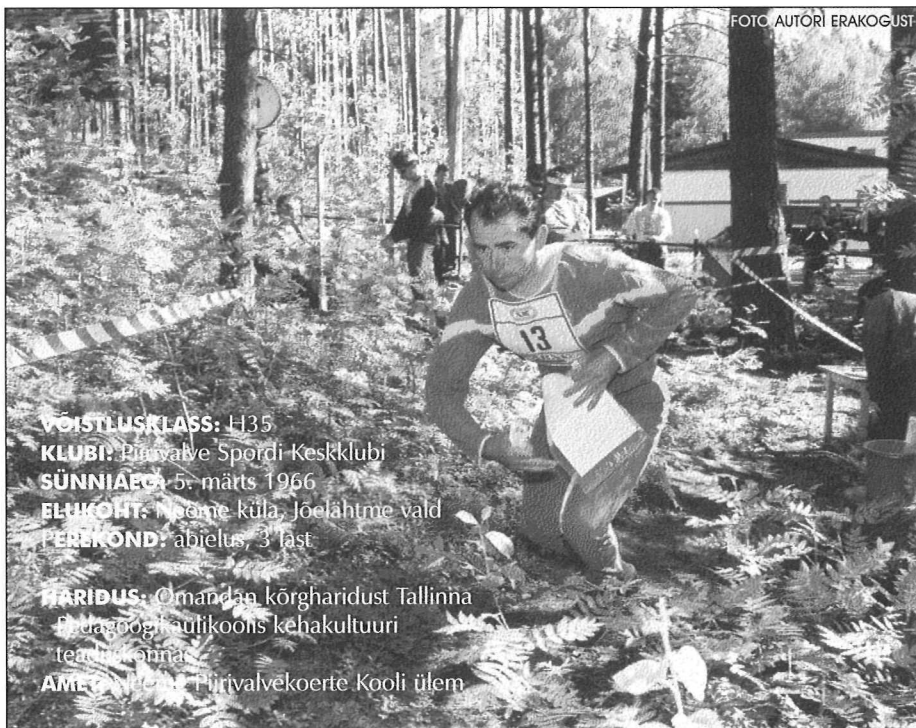
Tööpäev algab tegelikult kahe nimetuse all — piirivalvekoerad ja sport piirivalves. Mõlemad on tähtsad, haridus ja sport on omavahel lahutamatud.

SINU SEOS ORIENTEERUMISEGA?

Spordipisiku sain juba väga noorelt oma isalt Voldemar Lauterilt, kes tegeles omal ajal maadlusega, oli Tallinna meister ning kuulus Eesti spordi paremikku. Hiljem oli ta treener ning edaspidi tegeles juba kohtunikutööga. Tol ajal käisin väga tihti isaga võistlustel kaasas.

Orienteerumise juurde sattusin umbes 1977. aastal Pärnumaa meistrivõistlustel valikorienteerumises. Saavutasin seal poiste C klassis esimese koha, mis tulenes minu väga heast jooksukiirusest. Orienteerumisest ei teadnud ma suurt midagi, osalesime seal ühe tavalise treeningu nime all.

14 aastat olen aktiivselt tegelema suusatamisega, minu esimene treener oli suur spordimees Pärnumaalt Enn Tasalain, edaspidi treenisin Eeri Tammiku käe all. Enn Tasalain oligi see mees, kes meid alati treeningu eesmärgil orienteeruma viis. Mäletan, et mingid fotod jagati kätte, kus olid rõngad ning pidime need läbi jooksma. Jooksuvorm oli suurepärase ning alati läksin tagumisi punkte võtma ja loomulikult mööda teid, kompassist ei teadnud ma mitte midagi.

VOISTLUSKLASS: H35

KLUBI: Piirivalve Spordi Keskkubi

SÜNNIAEG: 5. märts 1966

ELUKOHT: Neeme küla, Joelahtme vald

PEREKOND: abielus, 3 last

HARIDUS: Omandan kõrgharidust Tallinna Riigikõrgkooli sotsiaalkultuuri teaduskonnast

AMETIPÕLV: Piirivalvekoerte Kooli ülem

Peale selle tegelesin 3 aastat laskesuusatamisega Pärnu Jõud'is treener Peeter Mitti eestvedamisel. Tema treeninglaagrid ja hooaja ettevalmistused olid väga hästi korraldatud, võin nimetada teda parimaks treeneriks oma sporditeel üldse.

Nii öelda oma "teises elus", alates 1994.a, alustasin aktiivselt orienteerumise õppimisega Remniku Õppekeskuses. Põhjus oli lihtne — nimelt pidin teistele piirivalvuritele õpetama sellist õppeainet nagu topograafia. Omandasin kuidagi kergelt need esialgsed oskused, kus suureks toeks olid Tõnu Raid ja Mati Pilt. Sellest ajast saadik olen õpetanud piirivalvuritele orienteerumist.

Aastas tuleb keskmiselt 48–54 võistlust ehk starti, suuri saavutusi ei ole ma orienteerumises kunagi eesmärgiks seadnud, rong on lihtsalt läinud. Kogu oma jõu ja oskused pühendan vaid noortele. Üritan propageerida orienteerumist noorte hulgas, näidata selle spordiala ilu ja võlu.

KAS SUL ON VEEL HOBISID PEALE ORIENTEERUMISE?

Minu hobide nimekirja on piisavalt pikk, kuid ka seal tuleb teha valikuid. Olin 2000. aastal Piirivalve Spordi Keskkubi asutaja ning tänaseni selle eestvedaja. Klubis tegeletakse laskmisega, orienteerumisega, võrkpalliga, suusatamisega, jooksimisega, kalapüügiga (sportlik ja harrastuslik), laskejooksuga ja laskeorianteerumisega. Olen juhendaja 23 noorele, kellega tuleb pidevalt tegeleda — planeerida treeninguid, laagreid ja otsida rahalisi vahendeid. Põhimõtteliselt sinna minu aar kõik lähebki.

Korraldan aastas 9 suurvõistlust ja teisi väiksemaid üritusi.

Ka autoga reisimine on saanud minu suureks hobiks, kuna see on parim viis suhelda oma perega selles kiires ja muutuvus ühiskonnas.

KUIDAS SUHTUTAKSE SINU TÖÖKOHAS ORIENTEERUMISSE, PALJU SELLEST TEATAKSE?

Olen selline eestvedaja loomuga inimene, et kui midagi alustan või välja ütlen, siis see ka toimuma saab. Piirivalves teavad enamusi orienteerumisest, kuna see on piirivalvuri üks tähtsamaid oskusi. Koolis töötab 5 mündimeest ning olen nad kõik ka orienteeruma toonud. Kool on tulnud Eesti Piirivalve meistriks nii võistkondlikult kui ka teatemeeskonnana. Neeme külas korraldan igal aastal spordipäeva, kus kõik saavad proovida selle spordiala põnevust.

SUURIMAD ELAMUSED SEOSSES ORIENTEERUMISEGA

Suurima elamuse oma nõu eelmises elus sain ühel järjekordsel valikorianteerumisvõistlusel. Olin jõudnud üksinda ühte lohu (või õigemini augu) punkti ja komposteerisin, kui äkki kuulsin liikumist, tõstsin pea ning vaatasin pödraga tõtt. Seisime seal vist päris kaua ning minu mäletamist mööda jooksin koheselt 100 meetri rekordil.

2003. aasta Eesti MV teates osalesime esimest korda oma klubiga D14–16 vanuseklassis ühe võistkonnaga. Esimest vahetust panin jooksma Marta Korts-Lauri, kes tegi võrratu jooksu ning andis vahetuse üle kolmandana, kaotades esimestele mõned sekundid. Teist vahetust jooksis minu enda tütar Jane ning enne vahetust panin liiga suured "panused" mängu. Jane vorm oleks pidanud olema Martast veidi parem, kuid juhtus hoopis vastupidi — Jane oli sõbrannast metsas kauem 29 minutit.

Minu suurim viga treeneritöös, miks ma panin nii kiiresti suured panused, mõlemad olid siis 11-aastased, võivad seda vanuseklassi joosta veel aastaid. Sellega see lugu veel ei lõppenud, läksin koos oma tütreaga

FOTO AUTORI ERAKOGUST

esimesse punkti ja alustasime kõndides kompassi järgi liikumist. Seletasin talle lahti iga soo, lohu, orvandi, kuidas saab kokku hoida sekundeid. Läbisime kõik punktid rahulikult, peatudes isegi 2–3 korda ning ajad olid ikka paremad kui tema jooksulehel.

Järgnevatel võistlustel Jane võitis ning tuli minu juurde ja ütles: "Isa, metsas saab tõesti kiiremini edasi, kui pühendun põhjalikumalt detailidele!"

SINU SUURIMAD SAAVUTUSED SEoses TÖÖELUGA?

Suurimaks saavutuseks on ühel tublil eesti mehel elus kolm asja: ehitada maja, istutada puu ja luua perekonda järelkasv. Isiklikult olen need kõik teinud, peaksin olema rahul. Ülejäänud piasjad, nagu töö ja kõik muu siin karmis maailmas, on selle kõrval tühised. Inimeste tööd ja tema saavutusi selles valdkonnas ei nähta enne, kui kaas tema kohal sulgub — kahju, kuid see on tõsi.

KAS SINU IGAPÄEVATÖÖS JA ORIENTERUMISES ON ÜHISEID JOONI?

Sisuliselt õpetan oma igapäevatöös piirivalvureid, ka orienteerumist — enam lähemal olla vist ei annagi. Parim lahendus on ikka see, et töö ja hobi on seotud, olen väga õnnelik inimene.

KUI SINU FIRMASSE/TÖÖKOHTA TELLIDA ORIENTERUJA, KAS SEE LEIAKS LUGEJAJD?

Mitmel kooli töötajal käib ajakiri ning igal aastal premeerib klubi noorliikmeid ajakirja tellimusega, sellise ettepaneku tegin ka teistele klubidele EOLi üldkogul. Järgmisel aastal tuleb ajakiri tasuta koju 6 lapsele.

Orienteeruja peatoimetaja võiks ajakirjale teha suuremat reklaami Eesti Piirivalves, orienteerumise oskus on meie töös number üks.

Huvirajad

Eelmises artiklis rääkisin Eestis aastate eest kasutusel olnud orienteerumise püsiradadest. Turumajanduse saabudes käisid need, nagu muudki rahvaspordinähtused, alla. Meediast kadus sõna matkamine, üha sagedamini kohtab väljendit loodusturism. Selle levinud vormideks on maastikule märgitud loodusradade läbimine ja retk loodusgiidi saatel. Loodusturismi peetakse majandust edendavaks teguriks.

Eesti orienteerujad (EOL?) võiks loodusturismi korraldajatele välja pakkuda seni kasutamata võimaluse — ühendada seiklusi pakkuva liikumise maastikul kaardi järgi seal asuvate huvipaikade tutvustamisega — luua huvipaigaorienteerumise. Kui seni valiti orienteerumise püsiradadel KPde asukohad sporditehniliste põhimõtete järgi, siis huvipaigarajal oleksid sihtkohtadeks maastikuliselt, looduslikult ja kultuurilooliselt eripärased paigad. Huvipaigad võiksid olla kaardil näidatud KP-rõngaste, numbrite või tähtede abil (kui ruumi jätkub, ka kohanimede ja lühiteksitiga). Lisavõimalusi pakub mitme värvi kasutamine: pruun — pinnavormid, sinine — vetevõrk, roheline — taimkate, nt erilised puud, must — inimtegevusega seotu.

Huviobjektid võiksid olla maastikul tähistatud maavaldaja või kaitseala valitsejaga kokkulepitud viisil. Tähis peaks olema ühest küljest parajal määral nähtav (kuid mitte loodust risustav), teisest küljest huligaanikindel. Kõne alla võiks tulla sügavalt maasse kaevatud vaiad jämedusega 10–15 ja kõrgusega 50 cm. Kui valdajaga kokkulepet ei saavutata, tuleb piiridada ainult huvipaigakaardiga. Sel juhul reguleerivad metsamaastikul liikumist nn

igameheõigused (neist on juttu RMK volidukis ja varem ka ORIENTEERUJAS).

Huvipaigaorienteerumise kui loodusturismi ühe vormi käivitamiseks sobib koostööle kutsuda kohapealseid tugipunkte (o-klubid, turismitalud, puhkekeskused, spordibaasid jt), maakondlikke, piirkondlikke ja üle-eestilisi turismiorganisatsioone.

Idee väärisk projektide kirjutamist, fondidest raha taotlemist, teostamist ja majandamist. Selle käivitamiseks võiks üle Eesti välja valida 4–6 atraktiivset huvipaiga-ala ja teha sealsest o-kaardist veidi lihtsustatud huvikaardivariant. Sellele lisatakse legend (ala eripära tutvustav tekst ja info huvipaikade kaupa). Sinna juurde võiks kuuluda huviorienteerumist tutvustav teatmik või voldik — esialgu eesti, hiljem ka võõrkeeltes. Infot levitatakse interneti ja turismiorganite kaudu, tegevust korraldavad majanduslikult huvitunud kohalikud tugipunktid.

Nõvale tehakse huvipaigakaart ja -rada järgmiseks kevadeks. Huvipaikadeks pakutakse merest kerkivale rannamaale tekkinud rannavalle, laiavõralisi rannamände ja luitemännikuid, vaatetorne, rändrahne, üha tekkivaid, rändavaid ja hääbuvaid vetevõrgu objekte (jõekesed, järved, merepiir), asustuse, N Liidu ja sõjandusega seotut vähemalt 30 paigas. 2003. aastal sai Nõva puhkemaastik tuntuks üle Eesti. Järgmisel aastal võiks päevaks-paariks maastikuretki pakkuda nii Eesti sisemaalt tulnuile kui Nõva läbival Eurovelo trassil sõitjatele.

ARNE KIVISTIK
Peraküla, Nõva

FOTO: HARRY VEIDE

Huvipaigaorienteerumine muudaks matku huvitavamaks, tuues sisse orienteerumiselemendi ja tutvustades vaatamisväärsusi

ORIENTEERUMISSPORDI EESTI 2004.A MEISTRIVÕISTLUSTE JUHEND

Kinnitatud EOLi juhatuses 11.12.2003.a

ORGANISEERIMINE

Eesti meistrivõistlusi orienteerumisjooksus, suusaorienteerumises ja rattaorienteerumises valmistavad ette ja viivad läbi EOLi liikmed. EOLi direktoraat kindlustab meistrivõistluste medalid ja diplomid ning saadab registreerimistähta järgides korraldajaklubile EOLi litsentsiomanike nimekirja. EOL nimetab võistlustele voliniku ja kannab tema lähetuskulud.

OSAVÕTJAD

Eesti 2004.a meistrivõistlustest võivad osa võtta:

- Eesti Vabariigi kodanikud;
- Eestis elavad Euroopa Liidu kodanikud, kelle püsiv elukoht on kantud Eesti rahvastikuregistrisse ja kes on EOLi liikmesklubi liikmed;
- Eestis alalise elamisloa alusel elavad välismaalased, kelle püsiv elukoht on kantud Eesti rahvastikuregistrisse ja kes on EOLi liikmesklubi liikmed;

Kõigil Eesti MV osalejatel peab olema kehtiv EOL-i 2004.a litsents. Litsents peab olema ostetud võistluseks eelregistreerimise lõpptähtajaks.

Eesti meistrivõistlustel orienteerumisjooksus ei ole võimalik osaleda väljaspool võistlusarvestust. Suusaorienteerumise ja rattaorienteerumise meistrivõistlustel on välisriikide kodanikel õigus osaleda väljaspool EMV arvestust.

Teatevõistlused toimuvad EOLi klubide 3-liikmeliste nais- ja meeskondade vahel. Võistleja klubiline kuuluvus määratakse võistluse eelregistreerimise lõppkuupäeval kehtiva EOLi litsentsi põhjal. EOLi litsentsiomanike ametlik nimekiri koos kehtiva klubilise kuuluvusega on aadressil www.orienteerumine.ee/litsents

OSAVÕTUKLASSID*

Suusaorienteerumine

Sprint ja tavarada: H14–H60, D14–D50

Lühirada: H16–H60, D16–D50

Orienteerumisjooks

Lühirada ja tavarada: H14–H75, D14–D70

Pikk rada: H16–H70, D16–D60

Õine rada: H16–H65, D16–D55

Sprint: HD16–HD40

Teade: H14, H16, D14–16, H18–20,

D18–20, H21, D21, H35–40, D35–40,

H45–50, D45–50, H55–60, D55+, H65+

Rattaorienteerumine

Tavarada: H16–H50, D16–D40

* Kui võistlusklassi on eelregistreerimise lõpptähtajaks registreerunud EMV arvestuses 1–3 võistlejat, siis selles võistlusklassis Eesti MV medaleid välja ei jagata ja sellesse

võistlusklassi registreerunud võistlejad viiakse alates vanimast võistlusklassist üle üks aste nooremaste (klassid HD35–HD75) või alates nooremaste võistlusklassist vanemaste (klassid HD14–HD20) võistlusklassi. Kui ka sel juhul jääb EMV arvestuses osalejate arv ühendatud võistlusklassis 1–3, siis EMV medaleid välja ei anta kuid võistlejad saavad osaleda antud võistlusklassi rajal. Korraldaja paneb sel juhul parimale välja esemelise auhinna.

AUTASUSTAMINE

Võistlusklasside H14, D14, H16, D16, H18, D18, H20, D20, H21, D21 võitjatele (orienteerumisjooksu lühirajal klassides H21 ja D21 — A-finaalide võitjatele) omistatakse Eesti 2004.a meistri nimetus. Nende võistlusklasside kolme paremat autasustatakse vähemalt EOK medali ja diplomiga. Ülejäänud võistlusklasside võitjatele omistatakse Eesti 2004.a meistri nimetus. Nende võistlusklasside kolme paremat autasustatakse vähemalt EOLi medali ja diplomiga. Juhul kui suusaorienteerumise ja rattaorienteerumise meistrivõistlustel väljaspool arvestust osalenud võistleja tuleb kolme parema hulka, autasustatakse teda esemelise auhinnaga.

EELREGISTREERIMINE

Võistlustest osavõtuks saab registreeruda Interneti Võistluskeskuse (IVK, vt viitu EOLi veebilehelt <http://www.orienteerumine.ee/>) kaudu või muul korraldaja poolt määratud viisil hiljemalt selles juhendis näidatud kuupäevaks.

Üheaegselt eelregistreerimisega tuleb tasuda ka osavõtumaks. Eelregistreerimine jõustub alles pärast osavõtumaksu laekumist võistluse korraldajale.

Teatevõistlusteks eelregistreerimisel tuleb näidata võistkonna esialgne nimeline koosseis.

Võistluse korraldaja võib jätta individuaalvõistluse stardiprotokolli algusesse vabu kohti, mis eelregistreerimise tähtaja möödumisel kahekordse stardimaksu eest jooksvalt täidetakse.

Võistluskutse avaldab korraldaja ajakirjas "Orienteeruja" ning Internetis kas EOLi või korraldava klubi kodulehel.

MÄRKESÜSTEEM

EMV kõikide alade kõikides võistlusklassides kasutatakse elektroonilist märkesüsteemi SportIdent.

SUUSAORIENTEERUMISE EMV

ERITINGIMUSED

Sprint

LOOSIMINE: Stardiprotokolli esimese 1/3 hulka ei tohi loosida 2003.a suusaorienteerumise EMV sprindi ja lühiraja 8 paremat

H21 ja 2 paremat H20 võistlejat ning 5 paremat D21 ja 1 parimat D20 võistlejat. STARDIINTERVALL on 1 minut.

Lühirada

LOOSIMINE: Stardiprotokolli esimese 1/3 hulka ei tohi loosida 2003.a suusaorienteerumise EMV sprindi ja lühiraja 8 paremat H21 ja 2 paremat H20 võistlejat ning 5 paremat D21 ja 1 parimat D20 võistlejat. STARDIINTERVALL on 2 minutit.

Tavarada

Kõikides võistlusklassides toimub võistlus ühisstardist (on soovitatav kasutada hajutust).

ORIENTEERUMISJOOKSU EMV ERITINGIMUSED

Lühirada

OSALEMINE: Klassides H21 ja D21 korraldatakse eeljooksud. Eeljooksudesse jaotatakse 30 paremat H21 ja 20 paremat D21 võistlejat EOLi 2003.a edetabelist. Jaotatavate võistlejate arv ning edetabelikohtade summa eeljooksudes peab olema võimalikult võrdne.

Klasside H21 ja D21 eelvõistlus toimub lõppvõistlusega samal päeval algusega kell 11.00.

Klassis H21 toimub 3 eeljooksu, klassis D21 toimub 2 eeljooksu. Igast eeljooksust pääseb A-finaali 10 paremat.

Kõik A-finaali mittepääsenud, kuid võistluseks registreerunud võistlejad saavad osaleda B-finaalis.

STARDIINTERVALL on 3 minutit v.a klassid H14, H16 ja HD21 eeljooksud ja A-finaal, kus on stardiintervall 2 minutit.

HD21 B-finaalid toimuvad ühisstardist.

Tavarada

STARDIJÄRJEKORD: HD21 võistlejad startivad EOLi 2004.a edetabel-1 absoluutarvestuse pööratud järjestuses (edetabelijuht stardib viimasena).

STARDIINTERVALL on vähemalt 3 minutit. HD21 rajal on lubatud kasutada hajutust.

Sprint

STARDIJÄRJEKORD: HD21 võistlejad startivad EOLi 2004.a edetabel-1 absoluutarvestuse pööratud järjestuses (edetabelijuht stardib viimasena).

STARDIINTERVALL on 1 minut.

Teade

H21 ja D21 klasside rajal peab olema teise vahetuse etapi pikkus 2/3 ülejäänud etapide pikkusest.

Õine rada

STARDIINTERVALL on 3 minutit. Väikese osavõtjate arvuga klassides võib korraldaja

määrata ka suurema stardiintervalli.

Pikk rada

Kõikides võistlusklassides toimub võistlus ühisstardist (on soovitatav kasutada hajutust).

RATTAORIENTEERUMISE EMV ERITINGIMUSED

Tavarada

LOOSIMINE: Stardiprotokolli esimese 1/3 hulka ei tohi loosida:

- 2003.a rattaorienteerumise EMV tavaraja 6 paremat H21 ja 3 paremat D21 võistlejat,

- 2003.a Eesti rattaorienteerumise koondisesse kuulunud sportlasi.

Väljaspool võistlusarvestust osalejad loositakse eraldi grupina stardiprotokolli algusesse.

STARDIINTERVALL on 2 minutit. On lubatud kasutada hajutust.

AUS MÄNG

Orienteerumise võistlusreeglite punkti 24.3 kohaselt on võistluse ajal teistelt võistlejatest abi saamine ning teistele võistlejatele abi osutamine keelatud, välja arvatud õnnetusjuhtumi korral.

EMV eraldistardiga aladel loetakse punkti 24.3 eeldatavaks rikkumiseks, kui kahe võistleja SI-märgete ajavahe rohkem kui pooltes rajal olnud KP-des on väiksem kui 10 sekundit.

Võistlusreeglite punkti 24.3 eeldatavad rikkumised näidatakse EMV protokollis eraldi nimekirjana. Nimekiri algab tekstiga: *Alljärgnevad võistlejad läbisid üle 50% KP-dest koos ühe ja sama kaasvõistlejaga vähem kui 10-sekundilise ajavahega.*

VÕISTLUSE EDASILÜKKAMINE VÕI ÄRAJÄTMINE

Korraldajal on õigus vääramatu jõu mõju tõttu teha EOLi juhatusele ettepanek võistluse toimumise aja ja/või asukoha muutmiseks ning võistluse ärajätmiseks. Informatsioon võistluse edasilükkamisest või ärajätmisest peab jõudma osalejateni mitte hiljem kui 48 tundi enne võistluse algust.

Võistluse edasilükkamisel teatab EOLi juhatuse esimesel võimalusel võistluse uue toimumisaja ja registreerimise korra.

Korraldajal on õigus vääramatust jõust põhjustatud kahjud osaliselt või täielikult kinni pidada võistluse osavõtumaksudest.

JUHENDI TÕLGENDAMINE, PROBLEEMIDE LAHENDAMINE

Kõik selle juhendi tõlgendamist puudutavad ning juhendis määratlemata küsimused, samuti võistluse käigus tekkinud probleemid lahendab võistluse zhürii, juhindudes käesolevast juhendist ja kehtivatest võistlusreeglitest. Zhürii võib vajadusel konsulteerida EOLi juhatusega.

EMV KALENDER 2004

Ala	Kuup	Stardi algus	Koht	Korraldajaklubi	EOL volinik	Registr viim päev
SUUSAORIENTEERUMINE						
1. Sprint	30.01	14.00	Valgesoo	OK Põlva Kobras	A.Saal	23.01
2. Lühirada	31.01	12.00	Valgesoo	OK Põlva Kobras	A.Saal	23.01
3. Tavarada	01.02	11.00	Valgesoo	OK Põlva Kobras	A.Saal	23.01
reservaeg 20–22.02						
ORIENTEERUMISJOOKS						
1. Lühirada	29.05	12.00	Hatiku	OK Põlva Kobras	A.Raichmann	21.05
	HD21 — eeljooksud	11.00				
	HD21 — B-finaal	15.30				
	HD21 — A-finaal	16.00				
2. Teade HD21	30.05	10.30	Hatiku	OK Põlva Kobras	A.Raichmann	21.05
3. Öine tavarada	20.08	*	Leemeti	HOK		13.08
* 1,5 tundi pärast päikeseloojangut						
4. Sprint	21.08	12.00	Puski	HOK		13.08
5. Tavarada	28.08	13.00	Tabina-Kapera	OK Võru	N.Järveoja	20.08
6. Teade noored/vet	29.08	10.30	Tabina-Kapera	OK Võru	N.Järveoja	20.08
7. Pikk rada	02.10	13.00	Mooste	OK Põlva Kobras	M.Sarap	24.09
RATTAORIENTEERUMINE						
1. Tavarada	22.08	11.00	Hiiumaa	HOK		13.08

EMV OSAVÕTUMAKSUD 2004.A

	Suusaorienteerumine			Orienteerumisjooks							Ratta-O tavar
	sprint	lühir	tavar	lühir	teade	öine	r	sprint	tavar	teade	
	30.01	31.01	01.02	29.05	30.05	20.08	21.08	28.08	29.08	02.10	22.08
H14	30		30	30				30	90		
H16	30	30	30	30		30	30	30	90	30	30
H18	30	30	30	30		30	30	30		30	30
H20	60	60	60	60		60	60	60	180	60	60
H21	120	120	120	120	300	120	90	120		120	150
H35	90	90	90	90		90	90	90	240	90	90
H40	90	90	90	90		90	90	90		90	90
H45	90	90	90	90		90		90	240	90	90
H50	90	90	90	90		90		90		90	90
H55	90	90	90	90		90		90	240	90	
H60	60	60	60	60		60		60		60	
H65				60		60		60	180	60	
H70				60				60		60	
H75				60				60			
D14	30		30	30				30			
D16	30	30	30	30		30	30	30	90	30	30
D18	30	30	30	30		30	30	30		30	30
D20	60	60	60	60		60	60	60	180	60	60
D21	90	90	90	120	300	90	90	120		90	120
D35	90	90	90	90		90	90	90	240	90	90
D40	90	90	90	90		90	90	90		90	90
D45	90	90	90	90		90		90	240	90	
D50	90	90	90	90		90		90		90	
D55				60		60		60	180	60	
D60				60				60		60	
D65				60				60			
D70				60				60			

**KUIDAS TELLIDA
2004. AASTAKS
AJAKIRJA
ORIENTEERUJA?**

Orienteerujat ei saa tellida E-teenuste kaudu! Kuna soov on koguda nii litsentsiraha kui ka ajakirja tellimise raha ühele arvele, siis palun kätuge ajakirja tellimisel järgnevalt:

- 1. Tasute aastatellimuse eest 160 krooni Eesti Orienteerumislidu arvele Eesti Ühis pangas a/a 10220034030010, märkides selgitusse:
- Orienteeruja 2004
- tellija nimi
- täpne postiaadress koos sihtnumbriga

2. sularahas EOL kontorist tellides Regati 1, TALLINN (tel 0 6398681) hind 160 kr.

**TÄNAME TEID JUBA ETTE
TELLIMISTE EEST!**

ORIENTEERUJA 2003. Autoriregister	Nr	Lk.		
Alar Assor. Intervjuud juunioride MMi eel	4	20-21	Mihkel Järveoja. Saatuslik puder ründab jälle	5 6-7
Ander Ojandu. EM itaalias Ander Ojandu pilgu läbi	1	16-17	Mihkel Järveoja. Väike o-võistlus suurte kajude ja tugevate võistluste taustal	7 12-13
Andres Käär. Kõrvemaa Rogain	5	12-13	Mihkel Reimaa. OKH ei taha olla tarbijaklubi	3 24-25
Annika Rihma. Intervjuud juunioride MMi eel	4	20-21	Minija Pääslane. Mida teha, kui oled eksinud	3 28
Anniko Inno. Rakvere – linn linnuse jalamil	5	10	Monika Järveoja, Maret Vaher. Saaremaale tüüpiline põõsas võib öises metsas üllatusi pakkuda	3 10-12
Arbo Rae. E.O.Map Cup	6	22	Neeme Loorits. Üllatusvõistlus!	3 16-17
Arbo Rae. Kevad on käes...	2	16-17	NeleTaba. O-sügis Saksamaal	8 24-25
Arne Kivistik. Huvirajad	8	27	OK Võru. 15 aastat o-sõprust	7 14-15
Arne Kivistik. Orienteerumise püsirada	7	18-19	Olavi Kärner. Miks on edetabelivalem selline, nagu ta on	3 16
Dag Ainsoo, Tõnis Erm. Kolga(ta) tee ehk Risti kantakse koos. PWC-teami seiklused TA OK Rogainil Kolgakülas	7	9-11	Olavi Kärner. Tiomila eestlaste vaatevinklist	3 19
Eesti noorte- ja juunioride koondise koostamise alused ...	1	10	Olle Kärner. Järgmine peatus: Västerås!	7 7-8
Eveli Saue. Tunne oli tugev	5	16-24	Olle Kärner. Tagasivaade hooajale 2003	7 5-6
EOL 2003. aasta edetabel	7	33-39	Olle Kärner. EMV lühirada: Olle Kärneri analüüs	4 12-13
Erik Keerbergh. [Võsast väljas]	2	20-21	Ormar Lutsberg. Aastalõpu mõtteid	8 5
Hannula-Katrin Pandis. "Unustamatu" võistluspäev	2	7	Ormr Lutsberg. Autoorienteerumine — ?	8 13
Heiti Hallikma. Kuidas Läti meid seljatas	3	8-9	Ormar Lutsberg. Kellele võlgneb Eesti täiskasvanute koondis tänu?	5 5
Heiti Hallikma. Multisport – sport või seiklus	2	22-25	Ormar Lutsberg. Orienteerumine spordimaastikul	1 5
Helle Vilu, Revo Linno. Mida teha kui märkad keskkonna rikkumist?	2	25	Peep Otstavel. Ak! O-päeva kommentaar	7 17
Ilme Palu. [Võsast väljas]	4	24-25	Priit Pirksaar. O-klubide korvpalliturniir	1 22-23
Ingrit Kala. Tee tööd, näe vaeva, siis tuleb ka...	2	9	Raimo Kleiner. Ak! O-päeva kommentaar	7 17
Johannes Tasa. Kas meie kaardid on hästi loetavad	7	25-27, 34	Rain Lahtmets. Paar sõna mõnest vanast auhinnast	7 28
Jürgen Einpaul. Eesti mees viis Kanada orienteerumise tänasele tasemele	1	29	Rajameistrivõistlus	1 30
Jürgen Einpaul. Eesti veekogude ja nende kaitsest	1	28	Rene Kundla. Põlvamaal on Värska, tsässonad ja setud	1 26-27
Kaidi Oone, Siiri Mere. JWOC 2003	5	15-16	Revo Linno, Helle Vilu. Mida teha kui märkad keskkonna rikkumist?	2 25
Kaidi Oone. Lume sulamist oodates	1	28-29	Riho Tabu. Intervjuud juunioride MMi eel	4 20-21
Kaidi Oone. Suviseid ööbimiskohti Põlvamaal	1	27	Risto Kiilberg. Unustamatu võistlus, unustamatu auhind	2 6
Kaido Hallik. Intervjuud juunioride MMi eel	4	20-21	Romeo Luks. Killukest Jussilt	6 24-25
Kaisa Kase. Jurbarkas, Takas 2003	5	14	Ruth Vaher. Augustikuu ajalooline pühapäev Rakveres	6 23
Kent Olsson. Teekond eduni I	6	20-21	Ruth Vaher. Kolm meest ja üks naine võist. konna ehk järjejutu "Eestlased Lätis seiklemas" 3. osa	7 29-31
Kent Olsson. Teekond eduni II	7	22-24	Sander Vaher. Laager Austraalia moodi	3 29
Kent Olsson. Teekond eduni III	8	18-19	Sander Vaher. Stiilnäited Austraalia orienteerumismaastikest ja -kaartidest	6 18-19
Kokkuvõtteks lugejaküsitlusest	1	4	Sander Vaher. Tervitusi lõunapoolkeralt	1 31
Kolla Järveoja. Vähem kui kaks kuud suurvõistlusi	3	5	Sander Vaher. X-mas 5-days – Austraalia viiepäeva orienteerumisvõistlus	2 26
Leho Haldna. Aitäh, Kolla!	5	3	Sarmite Sild. Nöörirajameistrivõistluste kokkuvõte	3 26-27
Leho Haldna. Kümme aastat	7	3	Sigrid Parts. O-nagu orienteerumine	7 18
Leho Haldna. Maailmameistrivõistlused on kohal	4	3	Siiri Mere. 36 tunni kestvusvõistlus matkaspordis	3 18
Leho Haldna. Olle läbimurre maailma tippu	6	3	Siiri Mere, Kaidi Oone. JWOC 2003	5 15-16
Leho Haldna. Pingeline nädalavahetus Põlvas	8	3	Siiri Mere. ...FERRINO 36h matkaspord 2003...	2 6
Leho Haldna. Räägime lumest ja suusa o-st	1	3	Siiri Mere. Noored suusaorienteerujad karmis vene talves	2 6
Leho Haldna. Saime edukalt hakkama	2	3	Silver Rebenits. Unustamatu võistlus, unustamatu auhind	2 6
Leho Haldna. Suvele mõeldes	3	3	Sixten Sild. Aasta tegija — Kolla Järveoja	8 6-7
Lillian Jõesaar. Kui seiklussport on elustiil	5	8-9	Sixten Sild. Uudiseid tänavustest Balti MV-st	2 5
Mait Tõnisson. LSF – Lost somewhere in forest	1	20-21	Sixten Sild, Tõnu Raid. Muutused meie sees	6 5
Marek Nõmm. Kommentaar Jüriööjooksule	3	13	Sixten Sild. Balti MV kui pilguheit peeglist	4 5-6
Marek Nõmm. Oska üldistada!	7	8	Sixten Sild. Eesti meistrivõistlused suusaorienteerumises 2002	1 12-13
Maret Vaher. Artur Raichmann. [Võsast väljas]	1	24-25	Sixten Sild. Eesti noorte koondise plaanidest 2003. aastal	1 11
Maret Vaher. Auhinnaküsitlus	1	17	Sixten Sild. Medalijaht Vällamäe nõlvadel	4 10-11
Maret Vaher. Kaidi Oone. [Võsast väljas]	2	7	Sixten Sild. MM 2003 _veitsis Eesti koondise esindajate silmade läbi	6 10-15
Maret Vaher. Luup — veteranide abivahend — kõigile?	5	11	Sixten Sild. MM-koondise küsitlus enne MM-i	5 5
Maret Vaher. O-aasta 2002 tähtsündmusi	1	6-7	Sixten Sild, Maret Vaher. O-aasta 2003	8 8-9
Maret Vaher. Sixten Sild. O-aasta 2003	8	8-9	Sixten Sild. Orienteerumine: Metsik, kaunis ja karm	7 18-19
Maret Vaher. Olavi Kärner. [Võsast väljas]	3	22-23	Sixten Sild. Päevakute formaadi ühtlustamisest	1 8-9
Maret Vaher. Orienteerumisspordi ajaloost Sveitsis	5	4	Sixten Sild. Rekordarv huvilisi orienteerumistreenerite koolitusele	7 19
Maret Vaher, Monika Järveoja. Saaremaale tüüpiline põõsas võib öises metsas üllatusi pakkuda	3	10-12	Sixten Sild. SO MK ja vet MM	2 10-11
Maret Vaher. Suusa-o vähene populaarsus probleemiks ka Rootsis	1	13	Tarmo Klaar. 722 663 – Orienteerumine on populaarne	5 26-27
Maret Vaher. Tõnu Lauter. [Võsast väljas]	8	26-27	Tarmo Klaar. 722 663 – Orienteerumine on populaarne	5 26-27
Margus Hallik. Eesti rattaorienteerujatele edukad MK-etapid Keskk-Euroopas	6	6-9	Tarmo Klaar. Juubeli-Ilvesteade: värsked muljeid ja natuke ajalugu	4 14
Margus Hallik. Eesti suusa-orienteerumine taas tõusuteel	2	12-13	Tarmo Klaar. JWOC IT-alasest organiseerimistööst	3 6-7
Margus Hallik. Ratta-o MK finaali Friuli-Venezia-Giulias — Võitlus kõrgel üldkoha pärast	8	10-12	Tarmo Klaar. Kas WAP-telefonil on mõtet?	2 7
Margus Hallik. Rattaorienteerumise hooaja avalööök — MK-etapid Roomas	3	14-15, 40	Tuuli Mäeots. Jalg jonele maailma parimatega	1 16-17
Margus Hallik. Suusa-o avastardid: Alpen Meeting Itaalias ja Sveitsi Karikavõistlused	8	22-23, 32	Tuuli Mäeots. Unustamatu võistlus, unustamatu auhind	2 6
Margus Hallik. Suusa-o hooaja tähtsündmus – EM Itaalias	1	14-15	Tõnis Erm, Dag Ainsoo. Kolga(ta) tee ehk Risti kantakse koos. PWC-teami seiklused TA OK Rogainil Kolgakülas	7 9-12
Markus Puusepp. 28.206 (meie keskmine koht EYOC-il)	4	6-9	Tõnis Erm. Eesti MK eelõhtul	2 14
Martin Villig. Saaremaa – nii põnev mereretagune paik	2	21	Tõnu Lauter. Piirivalve Spordi Keskkubi	8 20-21
Mati Ojandu. Talv! Talv? Talv	8	14	Tõnu Raid, Sixten Sild. Muutused meie sees	6 5
Mehis Viru. Sportlase toitumisest	4	26	Tõnu Raid. In memoriam. Kalju Tiik	7 4
Merit Lill. Ak! O-päeva kommentaar	7	17	Tõnu Raid. Ohjad olid peos	5 15-25
			Veteranide MM Haanjas	2 8
			Vivi-Anne Soots. Kommentaar Jüriööjooksule	3 12
			Üllar Vaadumäe. Ak! Organisatsioonide orienteerumispäevakud ja O-päev	7 16-17

EESTI MV SUUSAORIENTEERUMISE SPRINDIS, LÜHIRAJAL ja TAVARAJAL

30.01–01.02.2004.a Valgesoo, Põlva maakond

(reservaeg 20–22.02.2004.a)

AJAKAVA JA STARTIDE KAUGUSED

- 30.01 kell 14.00 Sprindi stardi algus, 1000 m võistluskeskusest
31.01 kell 12.00 Lühiraja stardi algus, 300 m võistluskeskusest
01.02 kell 11.00 Tavarada, ühisstartide algus võistluskeskusest

OSAVÕTJAD

Eesti 2004.a meistrivõistlustest võivad osa võtta:

- Eesti Vabariigi kodanikud;
 - Eestis elavad Euroopa Liidu kodanikud, kelle püsiv elukoht on kantud Eesti rahvastikuregistrisse ja kes on EOLi liikmesklubi liikmed;
 - Eestis alalise elamisloa alusel elavad välismaalased, kelle püsiv elukoht on kantud Eesti rahvastikuregistrisse ja kes on EOLi liikmesklubi liikmed;
- Kõigil Eesti MV osalejatel peab olema kehtiv EOLi 2004.a litsents. Litsents peab olema osatetud võistluseks eelregistreerimise lõpptähtajaks.

VÖISTLUKLASSID

Sprint ja tavarada: HD14, 16, 18, 20, 21, 35, 40, 45, 50, H55, H60

Lühirada: HD16, 18, 20, 21, 35, 40, 45, 50, H55, H60

Kui võistlusklassi on eelregistreerimise lõpptähtajaks registreerunud EMV arvestuses 1–3 võistlejat, siis selles võistlusklassis Eesti MV medaleid välja ei jagata ja sellesse võistlusklassi registreerunud võistlejad viiakse alates vanimast võistlusklassist üle üks aste nooremaste (klassid HD35–HD60) või alates noorimast võistlusklassist vanemaste (klassid HD14–HD20) võistlusklassi. Kui ka sel juhul jääb EMV arvestuses osalejate arv ühendatud võistlusklassis 1–3, siis EMV medaleid välja ei anta kuid võistlejad saavad osaleda antud võistlusklassi rajal. Korraldaja paneb sel juhul parimale välja esemelise auhinna.

HD 21 klasside distantsid on rahvusvahelise orienteerumise föderatsiooni edetabeli võistlused (WRE).

MAASTIK JA KAART Ahja jõe läänepoolne kallas. Tihe radade võrk. Lageda osakaal maastikul 20%. Kõrguste vahe ühel nõlval kuni 40m. Kaardistus Avo Veermäe. Kaardi mõõtkava sprindis 1:7 500, lühirajal ja tavarajal 1:10 000, h 2,5m.

VÖISTLUSKESKUS Asub Valgesoo-Akste tee ääres. Tähistus võistluskeskusesse Põlva-Mooste maantee 5. kilomeetrilt ja Tartu-Räpina maanteelt 1 km pärast Ahjat

FINIS kõikidel päevadel võistluskeskuses.

VÖISTLUSNUMBRID Kasutatakse ainult tavarajal ja asetatakse võistleja vasakule reiele.

MÄRKESÜSTEEM SportIdent (SI). SI pulgarent 20 krooni päev. Rentimise soovist teatada võistlustele registreerimisel. Pulga saab kätte võistluskeskuse mandaadist.

AUTASUSTAMINE Võistlusklasside H14, D14, H16, D16, H18, D18, H20, D20, H21, D21 võitjatele omistatakse Eesti 2004.a meistri nimetus. Nende võistlusklasside kolme paremat autasustatakse vähemalt EOK medali ja diplomiga.

Ülejäänud võistlusklasside võitjatele omistatakse Eesti 2004.a meistri nimetus. Nende võistlusklasside kolme paremat autasustatakse vähemalt EOLi medali ja diplomiga.

EELREGISTREERIMINE

Võistlustest osavõtuks saab registreeruda Interneti Võistluskeskuse <http://www.sportnet.ee/ivk/> kaudu ja e-posti aadressil kobras@estpak.ee. Koos registreerimisega tasuda osavõtumaks orienteerumisklubi Põlva Kobras arveldusarvele nr 1120074588 hiljemalt 23. jaanuariks. Võistluse korraldaja võib jätta stardiprotokoll algusesse vabu kohti, mis eelregistreerimise tähtaja möödumisel kahekordse stardimaksu eest jooksvalt täidetakse.

Võistluskutse avaldatakse Internetis OK Põlva Kobras kodulehel <http://kobras.polvamaa.ee>

ERITINGIMUSED

Sprint ja lühirada LOOSIMINE: Stardiprotokoll esimese 1/3 hulka ei loosita 2003.a suusaorienteerumise EMV sprindis ja lühirajal 8

paremat H21 ja 2 paremat H20 võistlejat ning 5 paremat D21 ja 1 parimat D20 võistlejat.

Sprint STARDIINTERVALL on 1 minut.
Lühirada STARDIINTERVALL on 2 minutit.
Tavarada Kõikides võistlusklassides toimub võistlus ühisstartid

VÖISTLUSE EDASILÜKKAMINE VÕI

ÄRAJÄTMINE Korraldajal on õigus vääramatut jõu mõju tõttu teha EOLi juhatusele ettepanek võistluse toimumise aja ja/või asukoha muutmiseks ning võistluse ärajätmiseks. Informatsioon võistluse edasilükkamisest või ärajätmisest peab jõudma osalejateni mitte hiljem kui 48 tundi enne võistluse algust.

PARKIMINE Parkimistasu: auto 15.–/päev, buss 30.–/päev

MAJUTAMINE Põlva linnas põrandamajutus — 20 krooni öö, Metsa 7 sporthostel — 120 krooni öö. Info. Taima Nurm tel t 799 4575, mob 05109658

Hotell Pesa — www.kagureis.ee
Muud majutusasutused — küsida Põlva Turismiinfokeskusest tel 799 4089
www.visitestonia.com

KORRALDAJA OK PÕLVA KOBRAŠ

Peakorraldaja: Katrin Viilu tel t 799 3332, mob 051 77942

IOF volinik: Leho Haldna OK Võru
EOL volinik: Arvo Saal Otepää SK

PLANEERITAVAD RAJAPIKKUSED JA OSAVÕTUMAKSUD:

Võistlusklass ja osavõtumaks päevas	Sprint(km,KP)	Lühirada(km,KP)	Tavarada(km,KP)
H14 — 30.–	1,8 — 6	ei toimu	6,0 —
H16 — 30.–	2,6 — 8	4,5 — 12	9,0 — 16
H18 — 30.–	2,9 — 8	5,3 — 12	11,0 —
H20 — 60.–	3,3 — 10	7,2 — 15	13,0 —
H21 — 120.–	3,3 — 10	7,2 — 15	16,0 — 29
H35 — 90.–	2,9 — 8	5,3 — 12	13,0 —
H40 — 90.–	2,6 — 8	5,3 — 12	11 —
H45 — 90.–	2,6 — 8	4,5 — 11	8,8 — 16
H50 — 90.–	2,2 — 8	4,5 — 11	8,8 — 16
H55 — 90.–	2,2 — 8	3,8 — 11	7,2 — 11
H60 — 60.–	1,8 — 6	3,7 — 9	7,2 — 11
D14 — 30.–	1,6 — 5	ei toimu	4,0 —
D16 — 30.–	1,8 — 6	3,5 — 8	6,0 —
D18 — 30.–	2,2 — 8	4,5 — 11	7,2 — 11
D20 — 60.–	2,2 — 8	4,5 — 11	9,0 — 16
D21 — 90.–	2,9 — 8	5,3 — 12	11,0 —
D35 — 90.–	2,2 — 7	3,8 — 11	7,2 — 11
D40 — 90.–	2,2 — 7	3,8 — 11	7,2 — 11
D45 — 90.–	1,8 — 6	3,7 — 9	5,5 —
D50 — 90.–	1,6 — 5	3,5 — 8	5,5 —

Tavarajal pikematel radadel kaardivahetus

Ski-OL Karte Kandersteg

Masstab 1:10000
Aequidistanz 10 m

Stand Dezember 03
Aufnahme und Zeichnung: Urs Jordi

- Skatingloipe
- klassische Loipe, Winterwanderweg
- Scooterspur
- Skispur

**Berner Oberländer
Ski-OL Weekend
Kurzdistanz 3. Januar 04**

HE